

ДУХОВНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ МАНАСТИРА СТУДЕНИЦЕ
ДРЕВНОСТ, ПОСТОЈАНОСТ, САВРЕМЕНОСТ

ДУХОВНО И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ МАНАСТИРА СТУДЕНИЦЕ ДРЕВНОСТ, ПОСТОЈАНОСТ, САВРЕМЕНОСТ

ГАЛЕРИЈА ЛИКОВНЕ И МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ САНУ
(13. ДЕЦЕМБАР 2019 – 31. МАРТ 2020)

АУТОР ИЗЛОЖБЕ И УРЕДНИК ПУБЛИКАЦИЈЕ
МИОДРАГ МАРКОВИЋ
ДОПИСНИ ЧЛАН САНУ

СРПСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЕТНОСТИ

МАНАСТИР
СТУДЕНИЦА

БЕОГРАД 2019

Галерија Српске академије наука и уметности

ПУБЛИКАЦИЈУ ИЗДАЈЕ

Српска академија наука и уметности

ГЛАВНИ УРЕДНИК

Душан Ойашевић

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Миодраг Марковић

ЛЕКТОР

Снежана Лојовић

РЕЦЕНЗЕНТИ

Гојко Суботић

Александар Лома

Драган Војводић

ГРАФИЧКИ ДИЗАЈН И ТЕХНИЧКО УРЕЂЕЊЕ

Иван Јовановић

ПОРЕКЛО ИЛУСТРАЦИЈА

Народни музеј у Београду

Музеј Српске православне цркве, Београд

Музеј примењене уметности, Београд

Народна библиотека Србије, Београд

Архив САНУ, Београд

Библиотека Српске патријаршије, Београд

Галерија Мајнице српске, Нови Сад

Руска национална библиотека, Санкт Петербург

Задужбина Светиој манастира Хиландара

Етнографски музеј у Београду

Иван Јовановић

Душан Вујичић, Плайонеум, Нови Сад

Марко Тодоровић

Миодраг Марковић

Владимир Појовић

Павле Марјановић

ШТАМПА

Донат граф, Београд

ТИРАЖ

1000

ISBN 978-86-7025-850-1

ИЗЛОЖБУ ПРИРЕЂУЈУ

Српска академија наука и уметности

Манасијир Сјуденица

АУТОР ИЗЛОЖБЕ И УРЕДНИК ПУБЛИКАЦИЈЕ

Миодраг Марковић

ДИЗАЈН ИЗЛОЖБЕ / ИНТЕРАКТИВНИ ДИЗАЈН

Марко Тодоровић

СТРУЧНА САРАДЊА И ОРГАНИЗАЦИЈА ИЗЛОЖБЕ

Рада Маљковић

Јелена Межински Миловановић

КООРДИНАТОР

Марко Савић

КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА

Народни музеј у Београду

Музеј примењене уметности, Београд

Етнографски музеј у Београду

Конзервативско-реставрационо-археолошко одељење ARACHNE

Републички завод за заштитну споменика

културе – Београд

Археолошко одељење Народне библиотеке Србије

Народни музеј Краљево

ГРАФИЧКИ ДИЗАЈН / ИЛУСТРАЦИЈЕ

Стефан Кнежевић

3D АНИМАЦИЈЕ

Душан Кнежевић

ТЕХНИЧКИ САРАДНИЦИ

Петар Јелисавац

Радован Војновић

Димитрије Попадић

ТЕХНИЧКА РЕАЛИЗАЦИЈА ПОСТАВКЕ ИЗЛОЖБЕ

Горан Вићоровић

Милан Јазић

Симојан Предовић

Саша Рендић

Владимир Чворовић

ПРОДУКЦИЈА

LiveViewStudio

САДРЖАЈ

УВОДНЕ РЕЧИ	11
Војислав Ј. Ђурић: Манастир Студеница – скинија српског народа	19
Допринос првих ктитора (1186–1236)	25
Векови благостања (1236–1455)	83
Први векови турске окупације (1455–1683)	153
У повременим сеобама и борби за слободу (1683–1833)	245
Поново под окриљем српске државе (1833–1918)	373
Савремено доба (1918–2019)	427
Скраћенице	481
Списак експоната	495
Аутори каталошких јединица	500
Дигитална Студеница	501

СТЫ
САВА
ПРЪС
ЩНЫН

АРХИЕ
ПТЬ ВСЕ
СРЪБС
КЕЗЕМЛ
ИГОМОРСКЕ

СТЫ
СНМЕ
СОНЬ

НЕ

МА

НА

М

В

зима: цртеж, фотографија, сликарство, илустрације, нацрти за позоришне декорације...

Попут неколицине других уметника Тителбах је походио разнолике српске територије са идејом визуелизације предела, обичаја и ношње. Тако је 1884. године заменио Ђорђа Крстића на пројекту осликавања предела за нереализовани Албум краљице Наталије Обреновић. Из богатог опуса може се издвојити његов рад на приказима древних српских манастира.

Најпознатији допринос визуелној култури је серијал илустрација сачињених за знаменито дело Владимира Карића *Србија, ојис земље, народа и државе*, штампано 1887. године. Ликовни допринос тој монументалној књизи је допринео да се она препозна као капитално дело засновано на прожимању речи и слике. Конструкција књиге је заснована на приказима народних типова и националног пејзажа у служби идеје о визуелној слици Србије.

У складу с праксом захтеване документарности и техничке прецизности, Тителбах се током својих теренских експедиција служио фотографијом. Тај пioniрски поступак је потврђивао тезу о потреби што верније аутентичности приказаног. Неретко је своје фотографске снимке улепшавао и потом пребацивао у друге медије. Сматрао је да му фотографија може послужити за што објективнију представу виђеног. У свом атељеу је накнадно дорађивао фотографске снимке и теренске скице. Претпоставка је да су његови фотографски снимци манастира Студенице из 1885. године најстарији прикази тог духовног топоса у модерној српској историји фотографије.

Владислав Тителбах је извео две засебне ведуте манастира Студенице. У питању су прикази изведени у техници цртежа и графике. Намера уобличавања тих ведута манастира сажима се у идеји уметничке надоградње виђеног. Дескриптивни визуелни опус је надопуњен уметниковим доживљајем. Верни приказ архитектуре и народних типова стављен је у службу идеје конституисања слике о природном стању нације. Уметник је кроз две представе манастира Студенице створио идеализовану слику о природној вези културно-историјских споменика и народа у склопу замишљеног националног околиша.

Попут визуелних дела Феликса Каница, и Тителбах ствара представе манастира у складу с духом времена који подразумева јединство научног и уметничког. Дескриптивни отисци природе и културно-

-историјских споменика су на концу дефинисани као уметничка дела с неопходним ауторовим отиском.

ЛИТЕРАТУРА: *Блајо*, 1988, 311–312 (М. Тодић); Todić, 2001; Макуљевић, 2006; Јовановић Чешка, 2015; Тимотијевић, 2011, 93–114.

ИГОР БОРОЗАН

245. СИМЕОН НЕМАЊА КАО КТИТОР СТУДЕНИЦЕ

Урош Предић, 1891.

уље на платну

Лужна певница цркве Светог Ђорђа у Бечеју

Урош Предић је рођен у Орловату 1857. године. Академију ликовних уметности у Бечу је похађао у периоду од 1876. до 1882. године. Наредне три године се водио као асистент на Академији. Враћа се у Орловат 1885. године, а у Београд коначно прелази 1909. године.

Предић је током своје дуготрајне и комплексне сликарске каријере насликао бројне иконостасе, као и велики број самосталних религиозних слика. Својим квалитетом се посебно истичу иконостаси у црквама у Старом Бечеју, Преображенској цркви у Панчеву, и капели Патријаршије у Сремским Карловцима. По питању броја религиозних представа је без премца у српском религиозном сликарству модерног доба.

Уметникова сензибилна природа је манифестована у теоретским освртима на религиозно сликарство. Предић је сматрао да задатак сликара није да ропски подражава стари српски живопис, већ да на основу познања православне иконографије и поштовања догматике источне цркве ствара нова и оригинална уметничка дела.

Свој први велики посао на пољу религиозног сликарства извео је по налогу Српске црквене општине у Старом Бечеју. Уговор о изради икона од 20. септембра до 2. октобра 1888. године подразумевао је да оне буду у духу Српске православне цркве. Уметнику је остављена слобода у цртежу и боји за представе које је израдио у Београду и Новом Саду. Поједине је већ током њихове израде излагао у Новом Саду, Сремским Карловцима, Панчеву и Вршцу.

Пређић је у периоду од 1889. до 1894. године био ангажован и на осликовању монументалног иконостаса изведеног у барокно-класицистичком стилу. По сопственом виђењу, најкитњастиви барокни иконостас није му дозвољавао да у његов оквир смести хитератичне византијске представе, будући да би такав поступак довео до стилског и садржинског несклада.

Године 1891. уметник је насликао представу светог Симеона Немање за јужну певницу цркве Светог Ђорђа у Старом Бечеју. Свети Симеон је приказан у простору савремене цркве с подручја Карловачке митрополије. У њему важно место има икона Богородице, могуће варијација уважене чудотворне иконе Богородице Кикоске из Муштутишта, и налоњ са отвореном црквеном књигом. Пређићеву потребу да прикаже природу и тако небески свет учини бли-

ским савременом посматрачу дефинише велики прозор с приказом неба с десне стране светитељеве фигуре.

У центру представе налази се стојећа фигура светог Симеона у монашкој ризи с моделом Богородичине цркве у Студеници. Светитељев лик је заснован на реинтерпретацији његових представа у барокном верском и политичком систему оснивача династије Немањића у Карловачкој митрополији. Уместо уобичајене представе светитеља с крстом, свитком, или бројаницом, Пређић је светог Симеона приказао са својом најважнијом задужином, што указује на повезивање српског културног и верског простора са обе стране Саве и Дунава. Слика истовремено указује на повезаност светитеља с његовом гробном црквом, евоцирајући киторску компози-

246

цију с јужног зида западног травеја наоса у Богородичиној цркви у Студеници, изведена 1568. године по узору на првобитну композицију из 1208/1209.

На Предићевој представи приказ цркве, без накнадно дозидане спољашње припрате, указује на добро познавање градитељског развоја Немањине задужбине. Тиме је потврђено постојање сликареве тежње ка историјској тачности, која представља основ тумачења његовог религијског сликарства као историјске чињенице. Предићу је при томе од помоћи био учени историчар Стојан Новаковић. Ипак, Предић је слободно варирао раније иконографске образце, док је инспирацију, у складу са захтевима Српске православне цркве, проналазио у црквеним књигама (Новом завету, житијима светих итд).

Године 1931. Предић је, иако у осмој деценији живота, лично извео рестаурацију икона из цркве у Старом Бечеју.

ЛИТЕРАТУРА: Тодић, 1997, 35–46; Јовановић, 1998; Тимотијевић, 2000, 395–408; Тимотијевић, 2002, 361–388.

ИГОР БОРОЗАН

246. ФОТОГРАФИЈЕ ЂОРЂА СТАНОЈЕВИЋА

Богородичина црква у Студеници, око 1900.
позитив на стаклу, 18 x 24 cm
Историјски музеј Србије у Београду
Краљева црква у Студеници, око 1900.
негатив на стаклу, 13 x 18 cm
Историјски музеј Србије у Београду

Ђорђе Станојевић (1858–1921) био је физичар, астроном светског реномеа и први астрофизичар

СКРАЋЕНИЦЕ

АП Археографски прилози, Београд

ГДКС Гласник Друштва конзерватора Србије, Београд

ЗМПУ Зборник Музеја примењене уметности, Београд

ЗМСЛУ Зборник Матице српске за ликовне уметности, Нови Сад

ЗРВИ Зборник радова Византолошког института, Београд

ИЦГ *Историја Црне Горе*, I–III, Титоград 1970.

ИЧ Историјски часопис, Београд

ЛССВ *Лексикон српској средњеј века*, edd. С. Ђирковић, Р. Михалчић, Београд 1999.

ПЕ *Православная энциклопедия*, Москва

ПКЈИФ Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, Београд

Саопштења РЗЗСК Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе, Београд

СБР *Српски биографски речник*, I–VII, Нови Сад 2004–2018.

Споменик СКА Споменик Српске краљевске академије, Београд

ССЗИН *Стари српски зајиси и најјисис*, I–VI, ed. Љ. Стојановић, Београд 1902–1926.

ArtВ *The Art Bulletin*, New York

PLP = *Prosopographischen Lexikons der Palaiologenzeit*, edd. E. Trapp, Ch. Gastgeber (CDROM version), Wien 2001.

Азбучни показатељ, 1980 Трифуновић Ђ., Јовановић Т., Јухас Љ., *Азбучни показатељ речи у списима светога Саве*, АП 2, додаток, Београд 1980, 5–201.

Александар Дероко, 2005 *Лејенде Београдској универзитету: Александар Дероко*, Београд, 2005.

Анђелковић, 2017 Анђелковић М., *Синодик манастира Студенице као историјски извор српско-руских духовних веза*, in: *Вместе сквозь века. К истории русско-сербских культурных, духовных и политических связей: материалы международной научно-практической конференции*, Ленинградская область 2017, 239–244.

Анђелковић, 2019 Анђелковић М., *У њочетку беше Реч: о књијама манастира Студенице*, in: *Културно наслеђе манастира Студенице*, edd. М. Анђелковић, М. Матић, Манастир Студеница 2019, 63–65.

Андреев, 2013 Андреев Х., *Addenda et corrigenda към проучванията на три кирилски надписа от Драгалевския манастир „Св. Богородица Витошка“ и Погановския манастир „Св. Йоан Богослов“*, *Старобългаристика* 37/3 (2013) 25–59.

Андрић, 2018 Андрић М., *Из конзерваторске радионице Музеја примењене уметности: кивот Стјепана Првовенчаног: конзервација дрвета, интарзије и металне окова*, *ЗМПУ* 14 (2018) 9–13.

Анђелковић, 2019 Анђелковић М., *У њочетку беше Реч: о књијама манастира Студенице*, in: *Културно наслеђе манастира Студенице*, 57–74.

Бабић, 1987 Бабић Г., *Краљева црква у Студеници*, Београд 1987.

Бабић, 1991 Г. Бабић, *Лонџин у Пиви*, in: *Четиристотина година манастира Пива*, ed. Ј. Р. Бојовић, Титоград 1991, 77–89.

Баришић, 1978 Баришић Ф., *Веридбени њрсиен краљевића Стефана Дуке (Радослава Немањића)*, *ЗРВИ* 18 (1978) 257–268.

Барјактаревић, 1962 Барјактаревић Д., *Три студеничка њисма*, *Стремљења* III/3 (Приштина 1962) 353–354.

- Београдски паримејник, 2005** Београдски паримејни: почетак XIII века: текст са критичким апаратом, ed. Б. Јовановић-Стипчевић, Београд 2005.
- Београдски паримејник, 2019** Београдски паримејник, ed. В. Тријић, Београд 2019.
- Бикић, 2008** Бикић В., *Висећи свећњак из Сојоћана*, Саопштења 40 (2008) 207–216.
- Блајо, 1988** Блајо манасџира Студенице, ed. В. Ј. Ђурић, Београд 1988.
- Блануша, 2015** Блануша Е., *И овај камен земље Србије*, каталог изложбе, Београд 2015.
- Богдановић, 1970** Богдановић Д., *Вуканово јеванђеље*, in: ИЦГ II/1, Титоград 1970, 102–107.
- Богдановић, 1978** Богдановић Д., *Кашалоћ ћирилских рукописа манасџира Хиландара*, Београд 1978.
- Богдановић, 1982** Богдановић Д., *Инвенџар ћирилских рукописа у Јујославији (XI–XVII века)*, Београд 1982.
- Богдановић, 1997** Богдановић Д., *Развој ћирилској писма у Србији до XV века*, in: *Студије из српске средњовековне књижевности*, ed. Т. Судотин-Голубовић, Београд 1997, 128–164 (= *Balkanica. III Etudes et documents. 4. Paleographie et diplomatique Slaves 2*, Sofia 1985, 63–93).
- Богдановић, 2008** Богдановић С., *Михаило Валџировић и Драјуџин Милуџиновић као исџираживачи српских сџарина*, in: *Валџировић и Милуџиновић. Тумачења*, ed. Т. Дамљановић, Београд 2008, 135–207.
- Богдановић, Грицкат-Радуловић, 1981** Богдановић Д., Грицкат-Радуловић И., *Студенички рукопис*, in: *Законик цара Стефана Душана, II. Студенички, Хиландарски, Ходошки и Бисџирчки џрејис*, ed. М. Беговић, Београд 1981, 39–72.
- Бошковић, Петковић, 1941** Бошковић Ђ., Петковић В., *Манасџир Дечани I*, Београд 1941.
- Брмболић, 2016** Брмболић, М., *Крџтови из ризнице манасџира Хиландара*, Београд 2016.
- Валтровић, 1881** Валтровић М., *Студеница*, Српске илустроване новине I/8 (1881) 119–122; I/9 (1881) 132–134.
- Валџировић и Милуџиновић, 2006** Валџировић и Милуџиновић. *Документи I – џеренска џрађа 1871–1884*, ed. Т. Дамљановић, Београд 2006.
- Валџировић и Милуџиновић, 2007** Валџировић и Милуџиновић: *документи II. Теренска џрађа 1872–1907*, ed. Т. Дамљановић, Београд 2007.
- Валџировић и Милуџиновић, 2008** Валџировић и Милуџиновић. *Тумачења*, ed. Т. Дамљановић, Београд 2008.
- Василић, 1956** Василић А., *Оријентални џокров из студеничке ризнице*, ЗМПУ 2 (1956) 45–60.
- Василић, 1957** Василић А., *Иџторија ризнице манасџира Студенице*, Саопштења РЗЗСК 2 (1957) 9–30.
- Васић, 1968** Васић П., *Живко Павловић молер џожаревачки и џејово доба*, Пожаревац 1968.
- Васић, 2013** Васић, К., *Порџреџи српских архијереја у Карловачкој мџџројолији: (1690–1790)*, Нови Сад 2013.
- Веселинов, 1972** Веселинов, И., *Једна џесма Констанџина Студеничанина из 1751. џодине*, Зборник МС за књижевност и језик 20 (1972) 37–46.
- Владислав Марџик, 1998** Владислав Марџик, каталог изложбе, Краљево 1998.
- Војводић, 1995** Војводић Д., *Прилој џознавању иконоџрафије и кулџа св. Стефана у Визанџији и Србији*, in: *Зидно сликарџтво манасџира Дечана. Грађа и студије*, ed. В. Ј. Ђурић, Београд 1995, 537–563.
- Војводић, 2016** Војводић Д., *Родословне џредсџаве и идеја џрародиџельсџтва у манасџиру Студеници*, in: *Манасџир Студеница – 700 џодина Краљеве цркве*, edd. Љ. Максимовић, В. Вукашиновић, Београд 2016, 253–266.
- Војводић, у штампи** Војводић Д., *Студенички џроб свеџој Симеона Српској. Прилози џрађи и зајажања о живоиису*, in: *Владар, монах и свеџиџељ. Стефан Немања – џрејојодни Симеон Мироијочиви*, ed. М. Радујко, у штампи.
- Врана, 1967** Врана Ј., *Вуканово еванђеље*, Београд 1967.
- Вујић, 1901** Вујић, Ј., *Пуџешесвеџије џо Србији, I*, Београд 1901.
- Вујовић, 1983** Вујовић, Б., *Бранковина*, Београд 1983.
- Вујовић, 1986** Вујовић Б., *Умеџност џновљене Србије: 1791–1848*, Београд 1986.
- Вукашиновић, 2011** Вукашиновић В., *Српска лиџурџјска џракса 13. века*, in: *Ђурђеви стуџови и Будимљанска еџрхија*, edd. Б. Тодић, М. Радујко, Беране – Београд 2011, 231–247.
- Вуковић, 1996** Вуковић, С., *Српски јерарси од деветџој до двадесетџој века*, Београд – Подгорица – Крагујевац 1996.
- Вуксан, 2016** Вуксан Б., *Барокне џеме српској иконосџтаса XVIII века*, Нови Сад 2016.
- Вучинић, 2010** Вучинић З., *Љубомир Ивановић*, каталог изложбе, Београд 2010.
- Ѓабријел Мије, 2019** Ѓабријел Мије и исџираживања сџаре српске архиџекџуре, ed. Д. Прерадовић, Београд 2019.

- Гај-Поповић, 1979** Гај-Поповић Д., *Печай Сћефана Немање*, Нумизматичар 2 (1979) 119–130.
- Гајић, 2010** Гајић М., *Сребрне чаше позног средњег века у Србији*, каталог изложбе, Београд 2010.
- Гранстрем, 1953** Гранстрем Е. Э., *Описание русских и славянских йертаменных рукописей. Рукописи русские, болгарские, молдовлахийские, сербские*, Ленинград 1953.
- Гроздановић-Пајић, 1968** Гроздановић-Пајић М., *Ново дајтирање српских ћирилских рукописа Шафарикове збирке у Прају*, Библиотекар 5 (1968) 449–460.
- Давидов, 1978** Давидов, Д., *Српска графика XVIII века*, Нови Сад 1978.
- Давидов, 1986** Давидов Д., *Бакрорези манастира Сјуденице*, in: *Осам векова Сјуденице*, 253–257.
- Давидовић, 2016** Давидовић М., *Српски скријторији од XII до XVII*, in: *Свети српске рукописне књиге (XII–XVII век)*, Београд 2016, 49–69.
- Дебљовић-Ристић, 2017** Дебљовић-Ристић М. Н., *Бифоре са зајадне фасаде Бојородичине цркве у Сјуденици – анализа облика и скулпторалне декорације*, Саопштења РЗЗСК 49 (2017) 25–41.
- Дероко, 1953** Дероко А. *Монуменјална и декоративна архитекјура у средњовековној Србији*, Београд, 1953.
- Дероко, 1962** Дероко А., *Архитекјура старој века*, Београд, 1962.
- Десподова, 1995** Десподова В., *Проучавање и издавање јужнословенских јуних айракоса*, in: *Проучавање средњовековних јужнословенских рукописа*, ed. П. Ивић, Београд 1995, 95–102.
- Димитријевић, 2008** Димитријевић М. С., *Ђорђе Сјанојевић – живој и дело*, in: *Ђорђе Сјанојевић – живој и дело*, edd. М. С. Димитријевић, Б. Миросављевић, В. Марић, Нови Сад 2008, 9–41.
- Димитријевић, 1922** Димитријевић С. М., *Грађа за српску историју из руских архива и библиотеке*, Споменик СКА 53 (1922) 1–329.
- Димитријевић, 2006** Димитријевић С., *Новац кнеза Лазара*, in: *Новац српских средњовековних владара*, ed. М. С. Димитријевић, Београд 2006, 165–229.
- Драгић, 1940** Драгић М., *Наше цркве дрвнаре – један занимљиви најјис на Триоду цркве дрвнаре у Љушовници*, Политика, 11. јули 1940, 10.
- Драшковић, 2005** Драшковић Д., *Фотиграфије и разгледнице у Народном музеју Краљево*, Наша Прошлост 6 (2005), 33–71.
- Древник, 1975** Мандић С., *Древник. Зайиси конзерватора*, Београд 1975.
- Дудић, 1995** Дудић Н., *Стара јробља и надјробни делези у Србији*, Београд 1995.
- Душанов законик, 2010** Душанов законик, ed. Бубало Ђ., Београд 2010.
- Ђорђевић, 1865** Ђорђевић, В., *Пујничке црше Владана Ђорђевића : Мирамаре – Сјуденица – Два дана кроз чешко-саску Швајцарску*, Београд 1865.
- Ђорђевић, 1986** Ђорђевић И. М., *Најјиси на свицима и књијама у најсјаријем сјуденичком зидном сликарсјиву*, in: *Осам векова Сјуденице*, 197–200.
- Ђорђевић, 1987** Ђорђевић И. М., *Предсјава светјој Саве Јерусалимској у сјуденичкој Бојородичиној цркви*, in: *Сјуденица у црквеном живоју и историји српској народа*, Београд 1987, 171–182.
- Ђорђевић, 1993** Ђорђевић И. М., *Светји Симеон Немања као Нови Јоасаф*, Лесковачки зборник 33 (1993) 159–166 (=idem, *Сјудије српске средњовековне уметности*, Београд 2008, 425–436).
- Ђурић, 1961** Ђурић В. Ј., *Једна сликарска радионица у Србији XIII века. Бојородица Љевишка–Никољача–Морача*, Старијар 12 (1961) 63–76.
- Ђурић, 1964** Ђурић В. Ј., *Истјоријске комјозиције у српском сликарсјиву средњеја века и њихове књижевне јаралеле*, I, ЗРВИ 8 (1964), 72–90.
- Ђурић, 1979** Ђурић В. Ј., *Светји Сава и сликарсјиво њејовој годба*, in: *Сава Немањић – светји Сава. Истјорија и јредање*, ed. В. Ђурић, Београд 1979, 246–248.
- Ђурић, 1988–1989** Ђурић С., *Сјуденички јорјал и олјтарска јрифора*, Саопштења РЗЗСК 20–21 (1988–1989) 7–18.
- Ђурић, 2000** Ђурић В. Ј., *Иконојрафска јохвала Светјом Симеону Немањи у Сјуденици*, in: *Сјефан Немања – светји Симеон Мирјочиви. Истјорија и јредање*, ed. Ј. Калић, Београд 2000, 267–280.
- Еп. Никанор, 1890** Епископ Никанор, *Белешка о српско-хришћанским светјињама и знаменијим светјим и сјарогревним сјварима, које се налазе у светјој Лаври Сјуденици*, Старијар 7 (1890) 1–21.
- Ердељан, 1996** Ердељан Ј., *Средњовековни надјробни сјоменици у обласји Раса*, Београд–Нови Пазар, Београд 1996.
- Живковић, 1963** Живковић С., *Миодрај Пејровић*, каталог изложбе, Београд 1963.

- Живковић, 2005** Живковић, С., *Српско сликарство XX века*, Нови Сад 2005.
- Живковић, 2007** Живковић С., *Вајар вароши деоградске Небојша Миширић*, Нови Сад 2007.
- Жуковская, 1972** Жуковская Л. П., *Сербские пергаментные евангелия апракосы в книгохранилищах СССР и их связи с инославянскими рукописями*, in: *Исследования по сербохорватскому языку*, Москва 1972, 208–239.
- Жуковская, 1976** Жуковская Л. П., *Текстология и язык древнейших славянских памятников*, Москва 1976.
- Завети и њоруже, 2014** *Завети и њоруже: Стефан Немања-девет векова*, каталог изложбе, Београд 2014.
- Збирка, 1975** *Збирка уметничких слика*, Народни музеј у Краљеву, каталог, Краљево, 1975.
- Иванишевић, 2001** Иванишевић В., *Новчарство средњовековне Србије*, Београд 2001.
- Историја применене уметности, 1977** *Историја применене уметности код Срба I. Средњовековна Србија*, Београд 1977.
- Јанковић, 1986** Јанковић М., *Затворене археолошке целине манастира Студенице*, Саопштења РЗЗСК 18 (1986) 7–21.
- Јовановић, 1970** Јовановић Р., *Инвентар надгробних њлоча у комплексу манастира Студенице*, Саопштења РЗЗСК 9 (1970) 273–287.
- Јовановић, 1988** Јовановић В. С., *Прилој њроучавању њрспена Стефана Првовенчаној*, in: *Студеница*, 257–270.
- Јовановић, 1991** Јовановић З. М., *Александар Дероко*, Београд, 1991.
- Јовановић, 1998** Јовановић М., *Урош Предић*, Нови Сад 1998.
- Јовановић, 2008** Јовановић В., *Три вајара: Ристио Симијовић, Срећен Стојановић, Небојша Миширић: сећања и њисма*, Нови Сад 2008.
- Јовановић-Марковић, 1986** М. Јовановић-Марковић, *Две средњовековне њлашћанице. Заяжања о њтехници израде*, Зограф 17 (1986) 57–72.
- Јовановић Чешка, 2015** Јовановић Чешка Т., *Србија у срцу Чеха. Franz Ladislav Tittelbach: Владислав Тишелдах (1847–1925) и њењво време: из збирки Историјској музеја Србије*, Београд 2015.
- Јовановић-Стипчевић, 1976** Јовановић-Стипчевић Б., *Значај српских њаримејника за њтекстолошко разврставање словенских њрејиса и реконструкцију њрвобдињној њирило-методској орињнала*, in: *Зборник историје књижевности*, књ.10, ed. В. Ђурић, Београд 1976, 1–18.
- Јовановић-Стипчевић, 1981** Јовановић-Стипчевић Б., *Русална среда у српском рукојису XIII века. Служба Прејоловљењу њразника*, in: *Текстологија средњовековних јужнословенских књижевности*, Београд 1981, 231–285.
- Јовановић-Стипчевић, 1987** Јовановић-Стипчевић Б., *Студенички чиновни освећења и обновљења храма из 1286. њодине*, АП 9 (1987) 85–116.
- Јовановић-Стипчевић, 1995** Јовановић-Стипчевић Б., *О њрипреми издања српских њаримејника*, in: *Проучавање средњовековних јужнословенских рукојиса*, Београд 1995, 147–157.
- Кајмаковић, 1977** Кајмаковић З., *Георњје Миширофановић*, Сарајево 1977.
- Калајдович, Строев, 1825** Калајдович К. Ф., Строев П. М., *Обстоятельное описание славяно-российских рукописей, хранящихся в Москве, в библиотеке графа Ф. А. Толстого*, Москва 1825.
- Каниц, 1862** Каниц Ф., *Византијски сњоменици њо Србији нацртао и ојисао Ф. Каниц*, Беч 1862.
- Каниц, 1985** Каниц, Ф., *Србија: земља и сњановништво од римској доба до краја XIX века*, II, Београд 1985.
- Каратаевъ, 1883** Каратаевъ И., *Описание славяно-русскихъ книгъ напечатанныхъ киридословенскими буквами, Том первой с 1491 по 1652. г.* СПбург 1883.
- Каталој, 1903** Каталој Народне дидлињтеке у Београду, IV, *Рукојиси и сњаре шњамњане књије*, ed. Љ. Стојановић, Београд 1903.
- Кашанин, 1938** Кашанин М., *Музеј кнеза Павла – Модерна уметности*, Београд 1938.
- Коларић, 1977** Коларић М., *Ђорђе Крсћић*, Београд 1977.
- Кораћ, 1977** Кораћ, В., *Црњеж манастира Студенице на аустријској райњној карњи из 1689. њодине*, Зограф 7 (1977) 86–88.
- Косња Брадић, 2004** Кадњјевић Ђ., Игњатовић М., *Косња Брадић*, Нови Сад 2004.
- Косња Брадић, 2008** *Косња Брадић*, ed. Е. Брадић, Београд 2008.
- Костић-Ђекић, 2016** Костић-Ђекић А., *Држава, груштво и црквена уметности у Кнежевини Србији (1830–1882)*, рукопис докторске дисертације, Београд 2016.

- Краут, 1976** Краут В., *Љубомир Ивановић*, каталог изложбе, Београд 1976.
- Културно наслеђе, 2019** *Културно наслеђе манастира Студенице*, edd. М. Анђелковић, М. Матић, Манастир Студеница 2019.
- Кульбакинъ, 1898** Кульбакинъ С. М., *Замјетки о језыку и правописаниу Волканова Евангелија*, Санктпетербургъ 1898.
- Кусовац, 1987а** Кусовац Н., *Збирка српској сликарства XVIII и XIX века*, Историја уметности I, Народни музеј, Београд 1987.
- Кусовац, 1987б** Кусовац Н., *Ђорђе Крстић (1851–1907)*, каталог изложбе, Крагујевац 1978.
- Кусовац, 2001** Кусовац Н., *Сликар Ђорђе Крстић 1851–1907*, каталог изложбе, Београд 2001.
- Кусовац, Јовановић, Ристић 1982** Кусовац Н., Јовановић М., Ристић В., *Српско сликарство XIX века*, каталог изложбе, Београд 1982.
- Лоза Немањића, 1989** Филиповић С., Скулић М. К., *Лоза Немањића*, Београд – Приштина 1989.
- Магловски, 1984** Магловски Ј., *Знамење Јудино на студеничкој трифори. Прилој иконолојији студеничке илустрације*, II, Зограф 15 (1984) 51–58.
- Магловски, 1998** Магловски Ј., *Врзино коло – моштив студеничке илустрације. Од мейафоре ка моделу*, ЗРВИ 37 (1998) 55–74.
- Максимовић, 1971** Максимовић Ј., *Српска средњовековна скулптура*, Нови Сад 1971, 71–75.
- Максимовић, 1980** Максимовић Ј., *Илуминација београдској иаримејника*, ЗМСЛУ 16 (1980) 1–12.
- Максимовић, 1983** Максимовић Ј., *Српске средњовековне минијатури*, Београд 1983.
- Макуљевић, 2006** Макуљевић Н., *Уметност и национална идеја у XIX веку. Систем европске и српске визуелне културе у служби нације*, Београд 2006.
- Манастир Студеница, 1986** Кашанин, М., Чанак-Медић, М., Максимовић Ј., Тодић Б., Шакота М., *Манастир Студеница*, Београд 1986.
- Манастир Студеница, 2011** Чанак – Медић М., Тодић Б., *Манастир Студеница*, Нови Сад 2011.
- Манастир Студеница, 2015** Чанак – Медић М., Тодић Б., *Манастир Студеница*, Нови Сад 2015.
- Мандић, 1956** С. Мандић, *Откривање фресака из XIII и XVI века у Бојородичиној цркви у Студеници*, Саопштења I (1956), 39–41.
- Мандић, 1975а** Мандић С., *Моленије рабе дожије монахиње Анастасије*, in: *Древник*, 48–64.
- Мандић, 1975б** Мандић С., *Први иџумани манастира Студенице*, in: *Древник*, 89–95.
- Мандић, 1975в** Мандић С., *Сейише се Саве ирешној*, in: *idem*, *Древник*, 81–88.
- Мандић, Лађевић, 1956** Мандић С., Лађевић М., *Откривање и конзервација фресака у Студеници*, Саопштења РЗСК 1 (1956) 39–42.
- Мано Зиси, 1979** Мано Зиси К., *Српске инкунабуле из београдских збирки*, АП 1 (1979) 189–198.
- Марић, 1956** Марић Р., *Оставе старој новца у нумизмичкој збирци Народној музеја у Београду*, Саопштења РЗСК 1 (1956) 179–181.
- Марјановић-Душанић, 1994а** Марјановић-Душанић С., *Зайис старца Симеона на „Вукановом“ јеванђељу*, *Старинар* 43–44 (1994) 201–210.
- Марјановић-Душанић, 1994б** Марјановић-Душанић С., *Владарске инсијније и државна симболика у Србији од XIII до XV века*, Београд–Нови Сад 1994.
- Марјановић-Душанић, 2004** Марјановић-Душанић С., *Молише свеишх Симеона и Саве у владарском иројраму краља Милутина ЗРВИ* 41 (2004) 235–250.
- Марковић, 2016** Марковић М., *Михаило Аспраја и фреске Краљеве цркве у Студеници*, in: *Манастир Студеница – 700 година Краљеве цркве*, edd. Љ. Максимовић, В. Вукашиновић, Београд 2016, 173–183.
- Матић, 2017** Матић М., *Српски иконојис у доба обновљене Пећке иаиријарије 1557–1690*, Београд 2017.
- Матић, 2019а** Матић М., „О наслеђу святој манастира овој”: *ризница манастира Студенице*, in: *Културно наслеђе манастира Студенице*, 129–149.
- Матић, 2019б** Матић М., *Ванвременски свяи хришћанске васељене: живојис и скулптура манастира Студенице*, in: *Културно наслеђе Манастира Студенице*, 151–198.
- Медаковић, 1958** Медаковић Д., *Графика српских ишамјаних књија XV–XVII века*, Београд 1958.
- Медаковић, 1959** Медаковић Д., *Љубомир Ивановић*, Београд 1959.
- Микић, 2003** Микић, О., *Порјреији Срба XVIII века*, Нови Сад 2003.
- Микић, Тодоровић, 1988** Ж. Микић, Д. Тодоровић, *Анјролојошки садржај Бојородичине цркве у Студеници и реконструкција лика Ане–Анастасије*, in: *Студеница*, 246–255.

- Милеуснић, 1986** Милеуснић, С., *Прилози прошлости манастира Студенице током XIX века*, in: *Осам векова Студенице*, 307–317.
- Миловановић, 2008** Миловановић, Д., *Ризнице манастира Хиландара (Студијска колекција I)*, Београд 2008.
- Милојевић, 1871** Милојевић, М. С., *Путопис дела Праве – Старе – Србије*, I, Београд 1871.
- Милошевић, 1990** Милошевић, Д., *Накити од XII до XV века из збирке Народног музеја*, Београд 1990.
- Миљковић, 2002** Миљковић Б., *Сликарство заједно улаза у манастир Студеницу из 1208/9. године*, in: *Трећа југословенска конференција византолога*, edd. Љ. Максимовић, Н. Радошевић, Е. Радуловић, Београд–Крушевац 2002, 183–188.
- Миљковић, 2008** Миљковић Б., *Житија светије Саве као извори за историју средњовековне уметности*, Београд 2008.
- Миљковић, Петровић, Станишић, 2009** Миљковић Љ., Петровић П., Станишић Г., *100 година српске уметности : сликарство у Србији, 1850–1950 : ремек дела Народног музеја у Београду*, каталог изложбе, Београд 2009.
- Миљковић-Пепек, 1967** Миљковић-Пепек П., *Једна реалистична особеност на фрескама Нереза и Студенице*, Зограф 2 (1967) 4–5.
- Мирковић, 1940** Мирковић Л., *Црквени уметнички вез*, Београд 1940.
- Мирковић, 1982** Мирковић Л., *Православна литургија I*, Београд 1982.³
- Михајловић, 1977** Михајловић М., *Ликовни животи у Краљеву 1944–1974 год.*, Повеља, октобар 1–2, Краљево, 1977, 203–204.
- Младен Србиновић, 1995** Младен Србиновић: 1985–1995, каталог изложбе, Чачак 1995.
- Младен Србиновић, 2005** Младен Србиновић, каталог изложбе, Београд 2005.
- Мошин, 1971** Мошин В., *Ђирилски рукописи у Повијесном музеју Хрватске. Којићарева збирка и Цојсов ђирилски одломак у Љубљани*, Београд 1971.
- Најћиси, 2015** Суботић Г., Миљковић Б., Шпадијер И., Тот И., *Најћиси историјске садржине у зидном сликарству. Том први. XII–XIII век*, Београд 2015.
- Недељковић, 2018** Недељковић В., *Стари иконостас Живка Павловића из Бојородичине цркве у Студенице*, in: *Зографски кругови*, ed. Н. Макуљевић, Београд 2018, 153–179.
- Немировски, 1994** Немировски Е. Л., *Сводни каталог изданих Дјурђа Црноевича*, in: *Црнојевића иштамарија и старо иштамарство*, ed. Ј. Миловић, Подгорица 1994, 23–31.
- Ненадовић, 1957** Ненадовић, С., *Студенички проблеми. Истичивања и реставрацијско-конзерваторски радови у периоду од 1952 до 1956. године*, Саопштења РЗСК 3 (1957).
- Нешковић, 1998–1999** Нешковић Ј., *Портал цркве Светије Леонарда код Сијониа и иштови романчких иорчала у Ајулији*, Зограф 27 (1998–1999) 37–46.
- Нешковић, 2002–2003** Нешковић Ј., *Портали цркве Светије Николе у Барију*, Зограф 29 (2002–2003) 21–33.
- Николић, 1970** Николић Р., *Најћис на Краљевој цркви у Студеници*, Саопштења РЗСК 9 (1970) 76–79.
- Николић, 1981** Николић Р., *Ко је кичитор ирираше Бојородичине цркве у Студеници?*, Саопштења 13 (1981) 57–66.
- Николић, 1986** Николић Р., *Конзерваторски зајис о иреосталом живопису светије Саве у Бојородичиној цркви манастира Студенице, I део*, Саопштења РЗСК 18 (1986) 23–61.
- Николић, 1987** Р. Николић, *Конзерваторски најћис о живопису светије Саве у Бојородичиној цркви манастира Студенице, II део*, Саопштења 19 (1987) 37–79.
- Николић, 2018** Николић М., *Јелена Драиш Палеолоина – иоследња царица Ромеја*, Београд 2018.
- Никчевић, 1981** Никчевић Т., *Историографија рукописа (Студеничкој, Хиландарској, Ходошкој и Бистричкој), I. Порекло и описи рукописа*, in: *Законик цара Стефана Душана, II. Студенички, Хиландарски, Ходошки и Бистрички ирејис*, ed. М. Беговић, Београд 1981, 5–36.
- Одак Михаиловић, 2014** Одак Михаиловић М., *Моћ слике и језик средњовековној новца*, Крушевачки зборник 16 (2014) 214–232.
- Одак Михаиловић, 2017** Одак Михаиловић М., *Монограм – графички знак владарској ауторитети на српском средњовековном новцу*, in: *Филологија културе*, edd. А. Вранеш, Љ. Марковић, I, Београд 2017, 176–197.
- Окћоих ирвојласник, 1996** Црнојевић Ђ., Јер. Макарије, *Окћоих ирвојласник I–II*, превод и предговор Ј. Грковић Мејдор, Цетиње 1996.
- Окћоих ирвојласник, 1987** Окћоих ирвојласник Ђурђа Црнојевића 1494 (фототипско издање), ed. Д. Мартиновић, Цетиње 1987.

- Ойис ћирилских рукојиса, 1986** Штавланин-Ђорђевић, Љ., Гроздановић-Пајић, М., Цернић, Л., *Ойис ћирилских рукојиса Народне библјојтеке Србије*, I, Београд 1986.
- Осам векова Сјуденице, 1986** Осам векова Сјуденице, Београд 1986.
- Павличић, 2018** Павличић Ј., *Сорје conforme – Којије фресака у йракси зашйијије сјоменичкој наслеђа. Пример којија из Цркве Бојородице Љевишке у Призрену*, ЗМСЛУ 46 (2018) 35–51.
- Павловић, 1991** Павловић Л., *Сликарсйво и најйиса Живка Павловића у Немањиној Сјуденици*, *Viminacium* 6 (1991) 113–133.
- Павловић, 1985** Павловић М., *Сликарсйво Младена Србиновића*, каталог, Београд 1985.
- Павловић, 1987** Павловић Л., *Белешке о манасйиру Сјуденица*, Саопштења РЗЗСК 19 (1987) 163–172.
- Пејић, 2010** Пејић, С., *Крајко йријоведане о мијро-йолийу Висариону (1585–1589)*, Ниш и Византија 8 (2010) 391–400.
- Пентковскиј, у штамп** Пентковскиј А. М., *Славјанскоје богослужение и церковные организации в сербских землях в X–XI вв.*, in: *Сйефан Немања – йрейодобни Симеон Миройочиви*, ed. М. Радујко, Београд–Беране, у штамп
- Петковић, 1923** Петковић В. Р., *Сйарине: зайиси, најйиса, лисйине*, Београд 1923.
- Петковић, 1924** Петковић, В., *Манасйир Сјуденица*, Београд 1924.
- Петковић, 1965** С. Петковић, *Зидно сликарсйво на йодручју Пећке йајријаршије 1557–1614*, Нови Сад 1965.
- Петковић, 1986** Петковић, С., *Манасйир Сјуденица и Русија у XVII и XVIII веку*, in: *Осам векова Сјуденице*, 231–240.
- Петровић, 1982** Петровић Д., *Осмојласник у музичкој йтрадицији Јужних Словена: йтранскрипција и факсимили*, Београд 1982.
- Петровић М., 1986** Петровић М. М., *Сјуденички йи-йик и самосйалносй Срјске цркве*, Горњи Милановац – Београд 1986.
- Петровић Р. Д., 1986** Петровић Р. Д., *Трифора Бојородичине цркве у Сјуденици. Да ли су на йрифори Бојородичине цркве у манасйиру Сјуденици йредсйављене фијуре монаха св. Сименона Немање и св. Саве?*, Саопштења РЗЗСК 18 (1986) 63–81.
- Петровић, 1989** Петровић Р., *Милан Лађевић (1914–1988)*, ГДКС 13 (1989) 261–262.
- Петровић, 2016** Петровић, П., *Миодрај Пејровић, Одан йрироди и йтрадицији*, каталог изложбе, Београд 1916.
- Пешикан, 1979** Пешикан М., *Којко је йисара йисало Вуканово јеванђеље?* Јужнословенски филолог 35 (1979) 149–159.
- Покровскиј, 2002** Покровскиј Д., *Словарь церковных йерминов*, Sharon, Mass., 2002.
- Поповић, 1988** Поповић Д., *Средњовековни надјробни сјоменици у Сјуденици*, in: *Сјуденица*, 491–502.
- Поповић, 1991** Поповић М., *Археолошка исйраживане у Сјуденици II*, ГДКС 15 (1991) 44–46.
- Поповић, 1992** Поповић Д., *Срјски владарски йрод у средњем веку*, Београд 1992.
- Поповић Д., Поповић М., 1998** *Пећинска лавра Арханђела Михаила у Расу*, Новопазарски зборник 22 (1998) 15–61.
- Поповић, 2009** Поповић, Р. В., *Православне йомесне цркве: йрошлосй, садашњосй, йеографија, сйајисйи-ка*, Београд 2009.
- Поповић, 2015** Поповић, М., *Манасйир Сјуденица. Археолошка ойкрића*, Београд 2015.
- Први срјски усйанак, 1977** *Први срјски усйанак: акйа и йисма на срјском језику*, I, 1804–1808, ed. Р. Петровић, Београд 1977.
- Предварительный список, 1986** *Предварительный список славяно-русских рукописных книг XV в., хранящихся в СССР (Для Сводного каталога рукописных книг, хранящихся в СССР)*, Москва 1986.
- Прерадовић 2016** Прерадовић Д., *Исйраживане и снимање средњовековних сјоменика йод окриљем Народной музеја у Бејраду до 1941. йодине*, Зограф 40 (2016) 1–33.
- Прерадовић, Милановић, 2016** Прерадовић Д., Милановић Љ., *Ойшйехришћански светйи у срјској кулйној йракси и умейносйи*, in: *Визанйијско наслеђе и срјска умейносй II, Сакрална умейносй срјских земаља у средњем веку*, edd. Д. Војводић, Д. Поповић, Београд 2016, 103–118.
- Проловић, 1988** Проловић Ј., *Сјуденичко чейвороје-ванђеље*, in: *Сјуденица*, 525–533.
- Пузовић, 2016** Пузовић, Љ. И., *Обрасци за йисане йисама црквеним и светйовним великодосйојницима у Моладнику Софронија Сјуденичанина (Рс 394)*, АП 38 (2016) 197–209.

- Радан-Јовин, 1969** Радан-Јовин М., *Црква Св. Николе и сџари конак у Сџуденици*, Саопштења РЗЗСК 8 (1969) 75–84.
- Радан-Јовин, 1979** Радан-Јовин М., *Сџуденица*, Саопштења РЗЗСК 12 (1979) 70–81.
- Радић, Иванишевић, 2001** Радић В., Иванишевић В., *Осџаве срџској средњовековној новца у збирци Народной музеја у Београду*, ЗНМ 7/1 (2001) 285–307.
- Радић, Иванишевић, 2006** Радић, Иванишевић, *Византијски новац из Народной музеја у Београду*, 2006.
- Радојковић, 1960–1961а** Радојковић Б., *Оловни ѓрозор из Боџородичине цркве у Сџуденици*, ЗМПУ 6–7 (1960–1961) 19–26.
- Радојковић, 1960–1961б** Радојковић Б., *Средрна ренесансна чаша из Музеја ѓримењене уметносџи из Београда*, ЗМПУ 6–7 (1960–1961) 7–17.
- Радојковић, 1966** Радојковић, Б., *Срџско златарсџво XVI и XVII века*, Нови Сад 1966.
- Радојковић, 1969** Радојковић, Б., *Три рада срџских златара из XVI, XVII и XVIII века*, СЃО 13 (1969) 75–81.
- Радојковић, Миловановић, 1981** Радојковић Б., Миловановић Д., *Срџско златарсџво*, каталог изложбе МПУ, Београд 1981.
- Радојчић, 1934** Радојчић С., *Порџреџи срџских владара у средњем веку*, Скопље 1934 (2. изд, Београд 1997).
- Радојчић, 1952–1953** Радојчић С., *Једна сцена из романа о Варалааму и Јоасафу у цркви Боџородице Љевишке*, Старинар. н. с. 3–4 (1952–1953) 77–81.
- Радојчић, 1951а** Радојчић Н., *Облик ѓрвих модерних срџских исџорија. Поводом Марсилијеве Исџорије Срба*, Зборник Матице српске, серија друштвених наука 2 (1951) 5–56.
- Радојчић, 1951б** Радојчић Н., *Око Душанова Законика, I, Душанов законик у Сџуденичком рукојису*, ИЧ 2 (1951) 103–108.
- Радујко, 2000–2001** Радујко М., *Пресџо свейој Симеона*, Зограф 28 (2000–2001) 55–88.
- Радујко, 2011** Радујко М., *Мермерни уломак са најџисом „Сџефан краљ чейврџи“ из Сџуденице*, Наша прошлост 11 (2011) 67–84.
- Радујко, 2012** Радујко М., *Траџови ѓресџола великој жујана Сџефана Немањџића и фреско-украш ѓлавне цркве манасџира Сџуденице*, Зограф 36 (2012) 47–64.
- Ракић, 2015** Ракић З., *Засџавице Чейворојеванџеља др. 33 и 69 у бидлиџеци манасџира Хиландара*, in: ПЕРИВОЛОС II. *Зборник радова у часџи М. Живојиновић*, Београд 2015, edd. Б. Миљковић, Д. Целеџић, Београд 2015, 485–494.
- Ракић, 2016а** Ракић З., *Срџски ѓаримејник*, in: *Свей срџске рукојисне књџе (XII–XVII век)*, Београд 2016, 240–244.
- Ракић, 2016б** Ракић З., *Прилоџ ѓроучавању орнаментџике срџских рукојиса XVII века у хиландарској бидлиџеци*, Девета казивања о Светој Гори, Београд 2016, 214–225.
- Ракићевић, 2010** Ракићевић Т., *Икона у Лиџурџи: смисао и улоџа*, Манастир Студеница – Београд – Краљево 2010.
- Ристић, Јовановић, Кусовац, 1970** Ристић, В., Јовановић, М., Кусовац, Н., *Јован Појовић и њеџови савременици у срџском сликарсџву*, Опово 1970.
- Ровинский, 1895** Ровинский, Д. А., *Подробный словарь русских граверов XVI–XIX вв.*, II, Санкт-Петербург 1895.
- Руварац, 1904** Руварац, Д., *Писма сџуденичких калуџера*, Српски Сион 14/23 (1904) 665–667.
- Савић, 2013** Савић В., *Боџслужбена лексика у срџским џиџицима XII–XIV века*, докторска дисертација, Нови Сад 2013.
- Савић, 2016** Савић В., *Срџска редакџија црквенословенској језика: од св. Климентџа, еџискоја словенској, до св. Саве, архиеџискоја срџској*, Slověne 5/2 (2016) 231–339.
- Самарџић, 2017** Самарџић С., *Иконосџас из 19. века у манасџиру Сџуденица. Конзерваџорско-ресџауратџорски радови*, Модерна конзерваџија 5 (Београд 2017) 181–194.
- Сводный каталог, 1984** *Сводный каталог славяно-русских рукописных книг хранящихся в СССР (XI–XIII вв.)*, Москва 1984.
- Симић, 1956** Симић В., *Резање мермера у Сџуденици и Чемерном*, Гласник Етнографског музеја у Београду 19 (1956) 273–289.
- Симић, 2018** Симић, В., *Поџред и џосџхумни џорџреџ мџџројолиџа Павла Ненадовића: црџежи Теодора Крачуна и Захарије Орфелина*, Саопштења РЗЗСК 50 (2018) 161–174.
- Симић-Миловановић, 1950** Симић-Миловановић З., *Срџска уметносџи новијеј доба: сликарсџво*, Београд 1950.
- Симонов, 1977** Симонов, Р. А., *Математическая мысль Древней Руси*, Москва 1977.
- Синдик, 1988** Синдик, Н., *Још један ѓрејис Теодосијевој Жџиџија свейоџа Саве*, in: *Сџуденица*, 107–124.

- Сковран, 1961** Сковран А., *Деизисна ѱлоча Георѱија Миѱрофановића у Сѱуденици*, Саопштења РЗСК 4 (1961) 33–38.
- Смирнов, Бошковић 1933–1934** С. Смирнов, Ђ. Бошковић, *Неодјављене фреске XIII века у ризници манастира Сѱуденице*, Старинар 8–9 (1933–1934) 335–347.
- Соловјев, 1980** Соловјев А. В., *Законик цара Сѱефана Душана 1349. и 1354. године*, Београд 1980.
- Сперанскић, 1898** Сперанскић М. Н., *Замјетки о рукописяхъ бѱлградскихъ и софѱйской библѱотекъ*, Москва 1898.
- Срезневскић, 1867** Срезневскић И. И., *Сведения и заметки о малоизвестных и неизвестных памятниках*, Санктпетербург 1867.
- Срѱске рукописне књиѱе у Чешкој, 2015** Шпадијер И., Тријић В., Ракић З., Ранковић З., *Срѱске рукописне књиѱе у Чешкој*, Београд 2015.
- Станић, 1974** Станић, Р., *Једно неизнатио дело Алексија Лазовића*, Повеља 9–10, (Краљево 1974) 73–84.
- Станковић, 2012** Станковић Р., *Водени знаци хиландарских срѱских рукописа XVII века*, Београд 2012.
- Станојевић, 1930** Станојевић Ст., *Мошти Сѱевана Првовенчаног у Војводини*, Гласник Историског друштва у Новом Саду 3 (1930), 50–65.
- Сѱари срѱски зајиси, 1997** Сѱари срѱски зајиси и најѱѱиси, прикупио и поправио Ђоровић В., Београд 1997.
- Стасовъ, 1887** Стасовъ В., *Славянский и восточный орнаментъ по рукописямъ древняго и новаго времени*, Санктпетербург 1887.
- Стипчевић, 1970** Стипчевић Б., *О срѱским ѱаримејницима*, in: Кирил Солунски. Симѱозиум 1100-годишнина од смрѱѱија на Кирил Солунски, 2, Скопје 1970, 348–387.
- Стојановић, 2005** Стојановић Д., *Црквени ѱексѱил од средине XV до краја XVII века*, ЗМПУ н. с., 1 (2005) 9–44.
- Стојановић, 1959** Стојановић, Д., *Умејнички вез у Срдији: од XIV до XIX века*, Београд 1959.
- Сѱуденица, 1968** Кашанин М., Кораћ В., Тасић Д., Шакота М., *Сѱуденица*, Београд 1968.
- Сѱуденица, 1986** Бабић Г., Кораћ В., Ђирковић С., *Сѱуденица*, Београд 1986.
- Сѱуденица, 1988** *Сѱуденица и визанѱијска умејност око 1200. године*, ed. В. Кораћ, Београд 1988.
- Сѱуденички ѱиѱић, 1992** *Сѱуденички ѱиѱић. Царосѱавник манастира Сѱуденице*, ed. Н. Синдик, Београд 1992.
- Сѱуденички ѱиѱић, 1994** *Сѱуденички ѱиѱић. Царосѱавник манастира Сѱуденице*, ed. Т. Јовановић, Београд 1994.
- Сѱуденички ѱиѱић, 2018** Свети Сава, *Сѱуденички ѱиѱић*, Манастир Студеница 2018.
- Суботић, 2018** Суботић Г., *Ко су биле монахиње Јефимија и Евѱраксија из најѱѱиса на ѱлашѱаници манастира Пуѱне?*, Глас. Српска академија наука и уметности. Одељење историјских наука 18 (2018) 51–62.
- Тадѱћ, 2002** Тадѱћ, М., *Сунчаници који су сами собом дикѱѱирали часовни сѱѱем*, Флогистон 12 (2002) 31–41.
- Татић-Ђурић, 1986** М. Татић-Ђурић, *Сѱуденичка Боѱородица Кириѱѱиса*, in: *Осам векова Сѱуденице. Зборник радова*, Београд 1986, 191–195.
- Татић-Ђурић, 2007** Татић-Ђурић М., *Сѱудије о Боѱородици*, Београд 2007.
- Тимотијевић, 1986** Тимотијевић М., *Гоѱѱички висећи свећњак из Дечана*, Саопштења 18 (1986) 215–228.
- Тимотијевић, 1987** Тимотијевић, М., *Први срѱски ѱѱамѱани анѱѱиминси и ѱихови узорѱ*, ЗМСЛУ 23 (1987) 39–69.
- Тимотијевић, 1996** Тимотијевић М., *Срѱско барокно сликарсѱво*, Београд 1996.
- Тимотијевић, 1998** Тимотијевић, М., *Serbia sancta и Serbia sacra у барокном верско-ѱолиѱичком ѱроѱраму Карловачке мѱѱроѱолије*, in: *Светѱи Сава у срѱској исѱѱорији и ѱрадицији*, ed. С. Ђирковић, Београд 1998, 387–431.
- Тимотијевић, 2000** Тимотијевић М., *Сѱефан Немања у барокно верско-ѱолиѱичком ѱроѱраму срѱске цркве*, in: *Сѱефан Немања–Светѱи Симеон Мирѱѱочиви, Исѱѱорија и ѱредање*, ed. Јованка Калић, Београд, 2000, 395–408.
- Тимотијевић, 2002** Тимотијевић М., *Релиѱиозно сликарсѱво као исѱѱоријска исѱѱина*, Саопштења 34 (2002) 361–388.
- Тимотијевић, 2011** Тимотијевић М., *Визуелна ѱредсѱава Срдије у делима Феликса Каница*, in: *Слике са Балкана Феликса Каница*, ed. Ђ. С. Костић, Београд 2011, 115–144.
- Тимотијевић, 2019** Тимотијевић, М., *Теодор Крачун*, Нови Сад 2019.
- Тодић, 1993** Тодић М., *Исѱѱорија срѱске фѱѱѱоѱрафије (1839–1940)*, Београд 1993.
- Тодић, 1994** Тодић Б., *Предсѱава Хрѱѱѱа са аѱѱѱѱолима на зајадном ѱорѱѱалу Сѱуденице*, Саопштења РЗСК 26 (1994) 13–23.

- Тодић, 1997** Тодић Б., *Ктиторска композиција у наосу Бојородичине цркве у Студеници*, Саопштења РЗЗСК 29 (1997) 35–45.
- Тодић, 1998** Тодић Б., *Српско сликарство у доба краља Милутина*, Београд 1998.
- Тодић, 2013** Тодић Б., *Српски сликари од XIV до XVIII века*, I, Нови Сад 2013.
- Тодић, Чанак-Медић, 2015** Тодић Б., Чанак-Медић М., *Манастир Студеница*, Нови Сад 2015.
- Томић, 2016** Томић И., *Српски иконопис XX века*, in: *Византијско наслеђе и српска уметност III. Замисање прошлости и рецепција средњега века у српској уметности XVIII–XXI века*, edd. Л. Мереник, В. Симић, И. Борзан, Београд 2016, 149–168.
- Тошић, Тадић, 2004** Тошић Г., Тадић М., *Студенички сунчани часовник, Прилози познавању часомерја у средњовековној Србији*, Новопазарски зборник 28 (2004) 29–43.
- Томовић, 1974** Томовић Г., *Морфологија ћириличких написана на Балкану*, Београд 1974.
- Трајков, 2009** Трајков Ј., *Рад Владислава Тимелбаха на истраживању и представљању српској културно-историјској и етнографској наслеђа*, Корени 7 (2009) 131–136.
- Трифуновић, 1967** Трифуновић Ђ., *Глајол работашти у студеничком напису из 1209. године*, Зограф 2 (1967) 6–7.
- Трифуновић, 1980** Трифуновић Л., *Уметници чланови САНУ*, Београд 1980.
- Трифуновић, 2002** Трифуновић Ђ., *Зайис ситарца Симеона у Вукановом јеванђељу*, ПКЈИФ 67, 1/4 (2002) 63–85.
- Ђирић, 2015** Ђирић Ј. С., *Неколико описана портрала у изворима Византије и средњовековне Србије (I)*, Патриониум.МК 13 (2015) 345–359.
- Ђоровић-Љубинковић, 1986** Ђоровић-Љубинковић М., *Икона Бојородице Студеничке. Ка проблему култура појединачних икона у средњовековној Србији*, in: *Осам векова Студенице*, 185–190.
- Урош Предић, 2007** Урош Предић, *Сликарево јеро: икона Уроша Предића*, ed. Н. Симић, Београд 2007.
- Хан, 1961** Хан В., *Значај илестинских еулоја и литургијских предмета за новију уметност код Срба (XVII– XVIII ст.)*, ЗМСЛУ 5 (1961) 45–77.
- Хан, 1966** Хан В., *Инијарзија на подручју Пећке иа-тријаршије: XVI – XVIII вијек*, Нови Сад 1966.
- Харисијадис, 1971** Харисијадис М., *Писмо Јована Дамаскина о човеку у једном српском рукопису XVII века*, in: *700 година медицине у Срба*, Београд 1971, 135–141.
- Харисијадис, 1976** Харисијадис, *Астрономски, астролошки и други подаци и њихове илустрације у Студеничком зборнику Универзитетске библиотеке у Беољу*, Зборник историје књижевности САНУ 10, Београд 1976, 283–296.
- Хаџи-Пешић, 1995** Хаџи-Пешић Ј., *Новац Србије 1868–1918*, Београд 1995.
- Хронике славеносрпске, 2011** Ђорђе Бранковић, *Хронике славеносрпске*, ed. А. Кречмер, Београд 2011.
- Чанак-Медић, Бошковић, 1986** Чанак-Медић М., Бошковић Ђ., *Архитектура Немањиног доба I, Цркве у Тојолици и долинама Идра и Мораве*, Београд 1986.
- Чанак-Медић, Тодић 2011** М. Чанак-Медић, Б. Тодић, *Манастир Студеница: Историја, архитектура, сликарство, ризница*, Београд 2011.
- Чигоја, 2014** Чигоја Б., *Најстарији српски ћирилички написи, XI–XV век (графика, ортографија и језик)*, Београд 2014³.
- Шакота, 1967** Шакота М., *Где се налазио храм Благовештења у Студеници*, Зограф 2 (1967) 51–53.
- Шакота, 1966** Шакота М., *Ризнице манастира у Србији*, Београд 1966.
- Шакота, 1975** Шакота, Мирјана, *Хаџи Рувим у Студеници*, Рашка баштина 1 (1975) 219–223.
- Шакота, 1984** Шакота М., *Дечанска ризница*, Београд 1984.
- Шакота, 1985** Шакота М., *Нешто о „златару“ Гаврилу Пишчевићу*, Саопштења РЗЗСК 17 (1985) 45–50.
- Шакота, 1986** Шакота М., *Покров из 1813. године за ћивот светог краља*, in: *Осам векова Студенице*, Београд 1986, 271–274.
- Шакота, 1988** Шакота М., *Студеничка ризница*, Београд 1988.
- Шакота, 2015** Шакота М., *Студеничка ризница – групо доуњено и измењено издање*, Нови Сад – Манастир Студеница 2015.
- Шакота, 2017а** Шакота М., *Дечанска ризница*, Манастир Високи Дечани 2017.
- Шакота, 2017б** Шакота М., *Ризнице манастира у Србији*, Нови Сад 2017.
- Шпадијер, 2006** И. Шпадијер, *Писар ктиторског написана светог Саве у Студеници*, ЗРВИ 43 (2006) 517–526.

- Штављанин-Ђорђевић и др., 1986** Штављанин-Ђорђевић и др., *Опис ћирилских рукописа Народне библиотеке Србије*, I, Београд 1986.
- Шупут, 1976** Шупут М., *Византијски иласични украс у прадијелским делима краља Милутина*, ЗМСЛУ 12 (1976) 43–55.
- Aleksandar Deroko, 1981** Aleksandar Deroko, katalog izložbe, SANU, Beograd, 1981.
- Babić, 1981** G. Babić, *Les plus anciennes fresques de Studenica (1208/1209)*, in: *Actes du XVe Congrès international d'études byzantines, Athènes, Septembre 1976, II. Art et archéologie, Communications, A*, Athènes 1981, 31–42.
- Balş, 1911** Balş G., *Une visite à quelques églises de Serbie*, Bucarest, 1911.
- Bikić, 2010** Bikić V., *Vizantijski nakit u Srbiji – modeli i nasleđe*, Beograd 2010.
- Bogdanović, 1981** Bogdanović B., *Umetnici akademici 1968–1978*, SANU, Beograd 1981.
- Bosselmann-Ruickbie, 2011** Bosselmann-Ruickbie A., *Byzantinische Schmuck des 9. bis 13. Jahrhunderts*, Wiesbaden 2011.
- Capaldo, 1986** Capaldo M., *Elementi della civiltà scrittoria slava nei manoscritti di Bologna e Parma*, in: *Sulle tracce della scrittura. Oggetti, testi, superfici dei Musei dell' Emilia Romagna*, ed. G. R. Cardona, Bologna 1986, 91–107.
- Castelnuovo, 1984** E. Castelnuovo, *Architrave*, in: *Lanfranco e Wiligelmo, il Duomo di Modena*, ed. M. Armandi-Barbolini, Modena 1984, 464.
- Ćurčić, 1973** Ćurčić S., *The Nemanjić Family Tree in the light of the Ancestral cult in the church of Joachim and Anna at Studenica*, ЗРВИ 14–15 (1973) 191–195.
- Dietl, 1998** Dietl A., *Defensor Civitatis: der Stadtpatron in romanischen Reliefzyklen Oberitaliens*, München 1998.
- Eypeltauer, 1973** Eypeltauer T., *Corpus Nummorum Regni Mariae Theresiae: die Münzprägungen der Kaiserin Maria Theresia und ihrer Mitregenten Kaiser Franz I. und Joseph II.: 1740–1780*, Basel 1973.
- Fox-Friedman, 1994** Fox-Friedman J., *Messianic visions: Modena cathedral and the Crusades*, RES: Anthropology and aesthetic 25/1 (1994) 77–95.
- Garton, 1984** Garton T., *Early Romanesque sculpture in Apulia*, New York 1984.
- Glass, 2007** Glass D. F., *Quovadis? The study of Italian Romanesque sculpture at the beginning of the third millennium*, Studies in Iconography 28 (2007) 1–22.
- Glass, 1991** Glass D. F., *Romanesque sculpture in Campania: patrons, programs, and style*, University Park, Pa., 1991.
- Glass, 1997** Glass D. F., *Portals, pilgrimage, and crusade in western Tuscany*, Princeton, N.J., 1997.
- Glass, 2010** Glass D. F., *The sculpture of reform in north Italy, ca. 1095–1130: history and patronage of Romanesque façades*, Farnham–Burlington 2010.
- Golub, 2014** Golub X., *On the inscription of an icon. A contribution to the question of artistic connections of Post-Byzantine art in Hungary*, Ниш и Византија 12 (2014) 467–476.
- Grierson, 1982** Grierson Ph., *Byzantine Coins*, London – Berkeley 1982.
- Grierson, 1991** Grierson Ph., *The coins of medieval Europe*, London 1991.
- Grierson, Blackburn 1986** Grierson P., Blackburn M., *Medieval European coinage: with a catalogue of the coins in the Fitzwilliam museum, Cambridge, vol. 1: The early Middle Ages (5th–10th centuries)*, Cambridge 1986.
- Grove Encyclopedia, 2006** *The Grove Encyclopedia of Decorative Arts, Aalto to Kyoto Pottery*, I, ed. G. Campbell, Oxford 2006.
- Han, 1970** Han V., *Les courants des styles dans les métiers d'art des artisans chrétiens au XVIIe et durant les premières décennies du XVIIIe siècle dans les régions centrales des Balkans*, Balcanica 1 (1970) 239–271.
- Hendy, 1969** Hendy M. F., *Coinage and money in the Byzantine Empire, 1081–1261*, Washington D. C. 1969.
- Hendy, 1999** Hendy M. F., *Catalogue of the Byzantine coins in the Dumbarton Oaks collection and in the Whittemore collection, Vol. 4, Alexius I to Michael VIII (1081–1261)*, Washington D. C. 1999.
- Huszár, 1979** Huszár L., *Münzkatalog Ungarn von 1000 bis Heute*, München 1979.
- Izložba, 1965** *Izložba Nebojše Mitrića*, katalog, Dom JNA, Beograd 1965.
- Jagić, 1894** Jagić V., *Der erste Cetinjer Kirchendruck vom Jahre 1494. Eine bibliographisch – lexikalische Studie*, Wien 1894.
- Janković, 1984** Janković M., *Studenica – Radoslavljeva priprata, mali konak, istočni bedem*, Arheološki pregled 24 (1984) 159–164.
- Jasek, 2015** Jasek D. F., *Gold ducats of the Netherlands*, I, Krakov 2015.
- Jelisaveta Petrović, 1969** Jelisaveta Beba Petrović, katalog izložbe, Beograd 1969.

- Kacziba, 1999** Kacziba A., *Budimpeštanski rukopis Hristofora Račanina*, Segedin 1999.
- Kanitz, 1862** Kanitz F., *Serbiens byzantinische Monumente*, Wien 1862 (= *Византијски сѹоменици у Срдији*, прев. А. Сандић, Беч 1862).
- Kanitz, 1868** Kanitz F., *Serbien, historisch-ethnographische Reisestudien aus den Jahren 1859–1868*, Leipzig 1868.
- Kanitz, 1909** Kanitz F., *Das königreich Serbien und das Serbenvolk: von der Römerzeit bis zur gegenwart*, II, Leipzig, 1909.
- Katzenellenbogen, 1944** Katzenellenbogen A., *The central tympanum at Vézelay: its encyclopedic meaning and its relation to the First crusade*, ArtB 26/3 (1944) 141–151.
- Katzenellenbogen, 1947** Katzenellenbogen A., *The sarcophagus in S. Ambrogio and St. Ambrose*, ArtB 29/4 (1947) 249–259.
- Kent, 1981** Kent J. P. C., *The Roman imperial coinage, Vol. VIII: The Family of Constantine I, AD 337–364*, London 1981.
- Krumbacher, 1907** Krumbacher K., *Ein serbisch-byzantinischer Verlobungsring*, München 1907.
- Kusovac, Kolarić, Ristić, 1965** Kusovac N., Kolarić M., Ristić V., *Srpsko slikarstvo XIX veka*, katalog izložbe, Beograd 1965.
- Lanfranco e Wiligermo, 1984** Lanfranco e Wiligermo, *il Duomo di Modena*, ed. M. Armandi-Barbolini, Modena 1984.
- Laurent, 1971** Laurent V., *Les « Mémoires » du Grand Ecclésiarque de l'Église de Constantinople Sylvestre Syropoulos sur le concile de Florence (1438–1439)*, Paris 1971.
- Lawrence, 1927–1928** Lawrence M., *City-gate sarcophagi*, ArtB 10/1 (1927–1928) 1–45.
- Likovna enciklopedija, 1984** *Likovna enciklopedija Jugoslavije*, Zagreb 1984.
- Ljubinković, 1959** Ljubinković R., *Sur un exemplaire de vitraux du monastère de Studenica*, Archaeologia Iugoslavica 3 (1959) 137–141.
- Ljubomir Ivanović, 2008** Ratković Ž., *Ljubomir Ivanović: fragmenti zaustavljenog vremena: crteži i grafike iz kolekcije Muzeja savremene umetnosti u Beogradu*, katalog izložbi u Vrnjačkoj Banji, Novom Sadu, Čačku 2008–2009.
- Mac Cormack, 1981** Mac Cormack S., *Art and ceremony in Late Antiquity*, Berkeley 1981.
- Mackenzie, Irby, 1866** Mackenzie Muir G., Irby P., *Travels in the Slavonic provinces of Turkey-in-Europe*, London–New York 1866.
- Maguire, 2007** Maguire H., *Magic and Money in the Early Middle Ages*, in: *Image and Imagination in Byzantine Art*, Aldershot 2007, 1037–1054.
- Maržik, 1998** Maržik, Vladislav, *Vladislav Maržik*, Narodni muzej, Kraljevo, 1998
- Medaković, 2005** Medaković D., *Mladen Srbinović*, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, 2005.
- Miljković, 2000** Miljković B., *La décoration peinte de l'entrée ouest de l'enceinte du monastère de Studenica – 1208/09*, Cahiers balkaniques 31 (2000) 71–80.
- Millet, 1919** Millet G., *L'ancien art serbe. Les églises*, Paris 1919.
- Mladen Srbinović, 1981** *Mladen Srbinović: retrospektivna izložba 1950–1980*, katalog izložbe, Beograd 1981.
- Mladen Srbinović, 1995** *Mladen Srbinović: 1985–1995: slike Monografija*, Umetnička galerija Nadežda Petrović, Čačak, 1995.
- Mošin, 1949** Mošin V., *Studenički rukopis. Povodom 600-godišnjice Dušanova Zakonika: Vlastareva Sintagma i Dušanov Zakonik u Studeničkom Otečniku. Studenički palimpsest*, Starine JAZU 42 (1949) 7–103.
- Mošin, 1955** Mošin V., *Ćirilski rukopisi Jugoslavenske akademije, I. Opis rukopisa*, Zagreb 1955.
- Mošin, 1957** Mošin V., *Ornament južnoslovenskih rukopisa XI–XIII veka*, Radovi Naučnog društva N. R. Bosne i Hercegovine 7/3 (1957) 5–79.
- Mošin, 1964** Mošin V., *Ćirilski rukopisi i pisma Nacionalne sveučilišne biblioteke u Zagrebu*, Radovi Staroslavenskog instituta 5 (1964) 163–233.
- Nedeljković, 1969** Nedeljković O., *Vukanovo Jevandeliје i problem punog aprakosa*, Slovo 18–19 (1969) 41–90.
- Odak Mihailović, 2016a** Odak Mihailović M., *Political ideology of coinage – development and messages of Serbian medieval coins*, in: *Byzantine heritage and Serbian art I. Processes of byzantinisation and Serbian archaeology*, ed. Vesna Bikić, Belgrade 2016, 143–151.
- Odak Mihailović, 2016b** Odak Mihailović M., *The equestrian ruler portrait in coinage of emperor Stefan Dušan*, in: *Byzantium and the heritage of Europe*, ed. M. B. Panov, Skopje 2016, 184–192.
- Papadopoli, 1893–1919** Papadopoli N., *Le monete di Venezia, I–III*, Venice – Milan, 1893–1919.
- Penna, 2000** Penna V., *The Mother of God on coins and lead seals*, in: *Mother of God. Representations of the Virgin in Byzantine art*, ed. M. Vassilaki, Milan 2000, 209–217.
- Pohl, 1974** Pohl A., *Ungarische Goldgulden des Mittelalters (1325–1540)*, Graz 1974.
- Pohl, 1982** Pohl A., *Münzzeichen und Meisterzeichen auf ungarischen Münzen des Mittelalters 1300–1540*, Budapest 1982.

- Pressourye, 1973** Pressourye L., *St. Bernard to St. Francis: monastic ideals and iconographic programs in the cloister*, Gesta 12 ½ (1973) 71–92.
- Raspri Serra, 1969** Raspri Serra J., *English decorative sculpture of the early twelfth century and Como-Pavian tradition*, ArtB 51/4 (1969) 352–362.
- Réthy, 1899–1907** Réthy L., *Corpus Nummorum Hungariae. Magyar egyetemes éremtár*, I–II, Budapest 1899–1907.
- Rupprecht, 1979** Rupprecht B., *Romanička skulptura u Francuskoj*, Beograd 1979.
- Rice, 1968** D. T. Rice, *The Church of Haghia Sophia at Trebizond*, Edinburgh 1968.
- Salvini, 1956** Salvini R., *Wiligelmo e la origini della scultura romanica*, Milano 1956.
- Schilb, 2009** H. Schilb, *Byzantine identity and its patrons: Embroidered aëres and epitaphioi of the Palaiologan and Post-Byzantine periods*, Bloomington 2009 (неодјављена докторска дисертација, Indiana University).
- Soufflet, 1981** Soufflet P., *Continental influences on English Romanesque sculpture*, Oxford Art Journal 4/2 (1981) 5.
- South Slav Monuments, 1918** *South Slav monuments. I. Serbian Orthodox Church*, ed. M. Pupin, introduction by sir T. Graham Jackson, London 1918.
- Spier, 2013** Spier J., *Late Byzantine Rings, 1204–1453*, Wiesbaden 2013.
- Spomen-zbirka, 1988** *Spomen-zbirka Pavla Beljanskog*, katalog izložbe, ed. Vera Jovanović, Novi Sad 1988.
- Srednjovjekovna umjetnost, 1985** *Srednjovjekovna umjetnost Srba, iz muzeja, riznica, manastira i crkava*, Zagreb 1985.
- Stahl, 2000** Stahl A. M., *Zecca: The mint of Venice in the Middle Ages*, Baltimore 2000.
- Stojanović, 1996** Stojanović Ž., *Papirni novac Srbije i Jugoslavije*, 1996.
- Studenica Marble, 2019** Debljović Ristić N., Šekularac N., Mijović D., Ivanović Šekularac J., *Studenica marble: significance, use, conservation, Sustainability* 11 (Basel 2019) 91–117.
- Tadić, 2011** Tadić, M., *Medieval sundials in former FPR Yugoslavia (SFRJ)*, in: *Tempus et Regula: Orologi solari medievali italiani; le origini, la storia, I*. [Tempus et Regula: Medieval Italian sundials; origins, history I], ed. M. Arnaldi, Ravenna 2011, 313–320.
- Takács, 2015** Takács I., *Corona et Crux - heraldry and Crusader symbolism on 13th century Hungarian royal seals*, Hortus Artium Medievalium 21 (2015) 54–61.
- Todić, 2008** Todić B., *What was the opening scene of the cycle of St. Simeon Nemanja at Studenica?*, in: *Образ Бузантине. Сборник статей в честь О. С. Поповой*, Москва 2008, 519–524.
- Tatić-Đurić, 1988** Tatić-Đurić M., *Les icônes de la Vierge à Studenica*, in: *Свѣтуница*, 193–202.
- Todić, 2001** Todić M., *Fotografija i slika*, Beograd 2001.
- Tomić de Muro, 1968** Tomić de Muro V., *Srednjovjekovno shvatanje slike i kompozicija Raspeća u Bogorodičinoj crkvi u Studenici*, ZZSK 19 (1968) 15–32.
- Toynbee, Ward-Perkins, 1950** Toynbee J. M. C., Ward-Perkins J. B., *Peopled scrolls: a Hellenistic motif in imperial art*, Papers of the British School at Rome 18 (1950) 1–43.
- Treasures, 1997** *Treasures of Mount Athos*, Thessaloniki 1997.
- Un Secol de Pictură Sârbă, 2009** Petrović P., Miljković Lj., Stanišić G., *Un Secol de Pictură Sârbă 1850–1950, capodopere de la Muzeul national din Belgrad*, Bucurest 2009.
- Unger, 1997** Unger E., *Ungarischer Muenzbestimmer, I. (1000-1540)* Budapest 1997.
- Vašica, Vajs, 1957** Vašica J., Vajs J., *Soupis staroslovanských rukopisů Národního musea v Praze*, Praha 1957.
- Verzar, 2001** Verzar C. B., *The inhabited scroll in Romanesque sculpture: the morphology from decoration to meaning*, in: *The metamorphosis of marginal images: from antiquity to present time*, edd. N. Kanaan-Kedar, A. Ovadiah, Tel Aviv 2001, 21–30.
- Verzár-Bornstein, 1988** Verzár-Bornstein C., *Portals and politics in the early Italian city-state: the sculpture of Nicholas in context*, Parma 1988.
- Walker Vadillo, 2013** Walker Vadillo M. A., *Los Simios*, Revista Digital de Iconografía Medieval 5, n. 9 (2013) 63–77.
- Weitzmann, 1983** Weitzmann K., *The St. Peter icon of Dumbarton Oaks*, Washington D.C., 1983.
- Woodfin, 2012** Woodfin W., *The Embodied Icon: Liturgical Vestments and Sacramental Power in Byzantium*, New York 2012.
- Vranić-Ignjačević, 2004** *Deroko*, Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković“, Beograd, 2004.
- Zarnecki, 1989** Zarnecki G., *Romanesque art*, New York 1989.
- Κωνσταντινίδη, 2008** Κωνσταντινίδη Χ., *Ο Μελισμός. Οι συλλειτουργούντες ιεράρχες και οι άγγελοι-διάκονοι μπροστά στην Αγία Τράπεζα με τα τίμια δώρα ή τον ευχαριστιακό Χριστό*, Θεσσαλονίκη 2008.

СПИСАК ЕКСПОНАТА

ДОПРИНОС ПРВИХ КТИТОРА (1186–1236)

1. Олтарска трифора (Валентина Бабић) 33
2. Мисија Апостола (Валентина Бабић) 34
3. Надвратник главног портала (Валентина Бабић) . . . 36
4. Лавља маска (Валентина Бабић) 37
5. Конзола. Глава жене с плетеницама
(Дубравка Прерадовић) 38
6. Конзола. Глава лавице (Дубравка Прерадовић) 38
7. Конзола. Глава мушкарца с дугуљастом брадом
(Дубравка Прерадовић) 39
8. Конзола. Мајмунолика глава старијег мушкарца
(Дубравка Прерадовић) 40
9. Северна бифора западне фасаде
(Дубравка Прерадовић) 41
10. Сунчани часовник на Богородичиној цркви
(Милутин Тадић) 43
11. Оловна прозорска транзена
из Богородичине цркве (Олга Шпехар) 44
12. Надгробни натпис „првог“ студеничког игумана
Дионисија (Виктор Савић) 46
- 12а Надгробни натпис „првог“ студеничког игумана
Игњатија (Марка Томић) 47
13. Ктиторски натпис о подизању и живописању
Богородичине цркве (Милош Живковић) 48
14. Портрети великог жупана Стефана
и великог кнеза Вукана (Драган Војводић) 49
15. Стефан Првомученик (Драган Војводић) 52
16. Свети ратник, вероватно свети Ђорђе
(Драган Војводић) 53
17. Распеће Христово (Милош Живковић) 54
18. Свети Јован Златоусти, из Литургијске службе
Отаца Цркве (Милош Живковић) 57
19. Свети Василије Велики, из Литургијске службе
Отаца Цркве (Милош Живковић) 59
20. Богородица Студеничка (Милош Живковић) 59
21. Свети Јован Претеча (Милош Живковић) 60
22. Свети Сава Јерусалимски (Милош Живковић) 62
23. Натпис на надвратнику портала између припрате
и наоса (Милош Живковић) 62
24. Ктиторска композиција из јужног параклиса
Радослављеве припрате. Свети Симеон Немања,
Стефан Провенчани као монах Симон, Радослав
и Ана, Симеон, игуман Студенице (?)
(Драган Војводић) 64
25. Пренос моштију светог Симеона Немање
у Студеницу (Драган Војводић) 65
26. Мироносице на Христовом гробу
(Драгана Павловић) 67
27. Свети Јован Претеча (Драгана Павловић) 69
28. Вуканово јеванђеље (Виктор Савић) 71
29. Београдски паримејник (Виктор Савић) 73
30. Прстен краља Стефана Првовенчаног
(Весна Бикић) 76
31. Прстен краљевића Радослава (Весна Бикић) 77
32. Печат великог жупана Стефана Немање
(Весна Радић) 78
33. Бронзани новац Манојла I Комнина
(Марина Одак) 79
34. Хиперпирон Манојла I Комнина (Весна Радић) . . . 80
35. Бронзани новац Андроника I Комнина
(Марина Одак) 80
36. Бронзани новац Андроника I (Весна Радић) 81

ВЕКОВИ БЛАГОСТАЊА (1236–1455)

37. Фрагменти парапетних плоча (Олга Шпехар) 91
38. Фрагменти амвонске плоче (Олга Шпехар) 92
39. Лунета олтарске бифоре (Олга Шпехар) 93
40. Мермерни уломак с натписом
„Стефан краљ четврти“ (Милан Радујко) 94
41. Надгробна плоча принца стефана,
сина краља Уроша (Александар Радосављевић) 95
- 41а Надгробни натпис Вукановог сина
монаха Теодосија, бившег Растка (Марка Томић) . . 96
42. Надгробна плоча рабе божје Анастасије
(Александар Радосављевић) 96

43. Ктиторски натпис краља Милутина (Виктор Савић) 97
44. Надгробна плоча Томе јеромонаха (Александар Радосављевић) 99
45. Надгробна плоча јеромонаха Арсенија (Александар Радосављевић) 100
46. Надгробна плоча монаха Симона, званог Радосав Македол (Александар Радосављевић) 100
47. Рођење Богородице (Марка Томић) 102
48. Ваведење (Марка Томић) 105
49. Успење Богородице (Марка Томић) 107
50. Ктиторска композиција: Христос, свети Јоаким, света Ана, краљ Милутин и краљица Симонида (Марка Томић) 109
51. Богородица, Симеон Немања, свети Сава и свети Ђорђе (Марка Томић) 113
52. Цветни триод (пентикостар) (Миланка Убипарип) 115
53. Књига архиепископа Јакова (Миланка Убипарип) 118
54. Минеј архимандрита Никодима (Миланка Убипарип) 121
55. Студенички зборник (Виктор Савић) 122
56. Покров са именом Султана Бајазита (Татјана Стародубцев) 125
57. Плаштаница митрополита Антонија (Миодраг Марковић) 126
58. Позлаћена лунуласта наушница (Данијела Пешко) 128
59. Пар лунуластих наушница (Данијела Пешко) 128
60. Динар краља Драгутина (Марина Одак) 128
61. Динар краља Драгутина (Весна Радић) 129
62. Динар краља Милутина (Весна Радић) 130
63. Динар цара Душана (Марина Одак) 131
64. „Крунидбени динар“ Стефана Душана (Весна Радић) 132
65. Динар кнеза Лазара (Марина Одак) 133
66. Динар кнеза Лазара (Весна Радић) 134
67. Динар деспота Стефана (Весна Радић) 134
68. Динар деспота Ђурђа Бранковића (Марина Одак) 135
69. Динар деспота Ђурђа Бранковића (Весна Радић) 136
70. Брош дужда Ранијера Зена (Марина Одак) 137
71. Брош дужда Ранијера Зена (Весна Радић) 138
72. Парвус цара Сигисмунда Луксембуршког (Весна Радић) 138
73. Делови бронзаног свећњака с фигуром голуба (Весна Бикић) 140
74. Биконична зелено глеђосана здела на стопи (Емина Зечевић) 140
75. Калотаста здела са урезаним „С“ (Емина Зечевић) 141
76. Дубока конична здела равног дна (Емина Зечевић) 142
77. Велики тањир са зграфито круговима (Емина Зечевић) 143
78. Крчаг са зграфито розетом (Емина Зечевић) 144
79. Конични поклопац (Емина Зечевић) 147
80. Глеђосан лонац с дршком (Емина Зечевић) 147
81. Мањи лонац с дршком (Емина Зечевић) 150
82. Крчаг са сликаним спиралама (Весна Бикић) 150
- ПРВИ ВЕКОВИ ТУРСКЕ ОКУПАЦИЈЕ (1455–1683)**
83. Ктиторски натпис о обнови спољне припрате (Александар Радосављевић) 163
84. Надгробна плоча Архимандрита Јоакима (Александар Радосављевић) 163
85. Богородица заступа Симеона Немању као ктитора Студенице пред Христом судијом (Милош Живковић) 164
86. Свети Сава (Милош Живковић) 167
87. Васкрсење Лазарево (Зоран Ракић) 168
88. Улазак у Јерусалим (Зоран Ракић) 169
89. Молитва монахиње Анастасије (Зоран Ракић) 173
90. Улазак Христов у Јерусалим (Миљана Матић) 175
91. Пророк Исаија (Миљана Матић) 177
- 91б. Силазак у ад (Миљана Матић) 177
92. Деизисни чин из Никољаче (Миљана Матић) 178
93. Богородица с Христом (Миљана Матић) 182
94. Распеће Христово (Миљана Матић) 182
95. Четворојеванђеље манастира Студенице (Зоран Ракић) 182
96. Недељни октоих митрополита Григорија (Зоран Ракић) 185
97. Митрофаново Четворојеванђеље (Зоран Ракић) 187
98. Аверкијев псалтир с последовањем (Зоран Ракић) 189
99. Типик (Цароставник) манастира Студенице (Зоран Ракић) 191
100. Посни триод писара Диомидија (Зоран Ракић) 192
101. Болоњски Студенички одломак (Зоран Ракић) 194
102. Синодик манастира Студенице (Миљана Матић) 196
103. Октоих првогласник штампара Макарија (Анђела Гавриловић) 198
104. Требник кијевског митрополита Петра Могиле (Александра Кучековић) 200
105. Мач духовни Лазара Барановича (Александра Кучековић) 203
106. Оков за Јеванђеље епископа Симеона (Даница Комненовић) 203
107. Епитрахил „Светог Саве“ (Александар Радосављевић) 207
108. Омофор од црвеног атласа (Бојана Стевановић) 207
109. Епитрахил с представама светог Симеона и светог Саве (Бојана Стевановић) 208
110. Фелон од жутог бруката (Бојана Стевановић) 211
111. Антонијев кивот за мошти светог Стефана Првовенчаног (Драгана Аћимовић) 212

112. Кивот са грбом влашке владарске породице
Кантакузино (Кристина Милорадовић) 214
113. Ставротека игумана Атанасија (Ивана Лемкул) 215
114. Крст игумана Леонтија (Анђела Гавриловић) . . . 217
115. Крст игумана Мартирија (Анђела Гавриловић) . . 219
116. Двоструки енколпион с привеском
(Емилија Вуковић) 221
117. Срцолика панагија с представом Богородице
Царице и Христа Цара (Ана Врањеш) 222
118. Срцолика напрсна иконица с представама
Богородице и светог Стефана (Ана Врањеш) 223
119. Напрсна иконица с Христом и
светим Јованом Претечом (Ана Врањеш) 223
120. Кадионица игумана Саве (Милица Поповић) . . . 225
121. Звезда с птицом (Даница Комненовић) 226
122. Петохлебница мајстора Ивана (Ивана Лемкул) 227
123. Рипиде проигумана Јоакима (Ивана Лемкул) . . . 227
124. Ложица украшена крстом (Маријана Марковић) 230
125. Чаша јеромонаха Викентија (Мила Гајић) 231
126. Ренесансна чаша попа Јованчевића (Мила Гајић) 232
127. Два ренесансна пехара (Мила Гајић) 234
128. Ана Марин појас са аждајама (Андријана Голац) 235
129. Пафте са два зелена брушена камена
(Андријана Голац) 235
130. Ибрик за умивање (Ивана Лемкул) 236
131. Зидни носач кандила (Бранка Иванић) 236
132. Повеља руског цара Алексеја Михајловича
(Небојша Шулетић) 239
133. Повеља влашког војводе Матеја Басарабе
(Небојша Шулетић) 241
134. Повеља влашког војводе Глигорија Гике
(Небојша Шулетић) 242
135. Денар краља Матије Корвина (Марина Одак) . . 242
- У ПОВРЕМЕНИМ СЕОБАМА
И БОРБИ ЗА СЛОБОДУ (1683–1833)**
136. Ктиторски натпис о обнови манастирских
зидина (Александар Радосављевић) 255
137. Ктиторски натпис о обнови
Богородичине цркве (Миодраг Марковић) 255
138. Темишварски триптих-реликвијар владике
Георгија Поповића (Миљана Матић) 258
139. Богородица царица (Миљана Матић) 260
140. Свети Јован Дамаскин (Миљана Матић) 264
141. Зачеће светог Јована Претече (Миљана Матић) 264
142. Сабор арханђела Михаила и Гаврила
(Миљана Матић) 266
143. Диптих с Богородицом и троглавом
Светом Тројицом (Миљана Матић) 267
144. Христос Цар царева и Велики архијереј
(Миљана Матић) 268
145. Свети Сава, свети Симеон и свети краљ
Стефан Првовенчани (Миљана Матић) 268
146. Свети Сава, свети Симеон и свети
Стефан Првовенчани (Миљана Матић) 272
147. Свети Козма и Дамјан (Миљана Матић) 272
148. Икона Богородице „Знамења“ (Миљана Матић) 276
149. Икона светог Николе (Миљана Матић) 276
150. Житије светог Саве Теодосија Хиландарца
(Миланка Убипарип) 276
151. Славеносерпске хронике деспота
Ђорђа Бранковића (Љиљана И. Пузовић) 279
152. Зборник Константина Студеничког
(Миланка Убипарип) 279
153. Архијерејски чиновник Студеничког игумана
Константина (Миланка Убипарип) 281
154. Моладник Софронија Студеничанина
(Љиљана И. Пузовић) 283
155. Поменик умрле студеничке братије
(Љиљана И. Пузовић) 284
156. Филада архимандрита студеничког Мелентија
Никшића (Миланка Убипарип) 285
157. Дела апостолска јереја Спасоја
(Александра Кучековић) 286
158. Нови завет Милете Балтића
(Александра Кучековић) 288
159. Четворојеванђеље капетана Радоја
(Александра Кучековић) 288
160. Јелисаветинска Библија (Александра Кучековић) 290
161. Тумачење Јеванђеља с Хаџи Рувимовим
записима и цртежима (Александра Кучековић) . . . 291
162. Антологион из Бранковине
(Александра Кучековић) 292
163. Оков за Јеванђеље Спасоја Карамарковића
(Бранка Вранешевић) 295
164. Оков за Јеванђеље Георгија, Ђире и Јелисавете
(Ана Радовановић) 297
165. Оков за служабник Радосава из Јагодине
(Ана Радовановић) 299
166. Оков за Јеванђеље цара Александра I
(Јована Дунђеровић) 300
167. Кивот рабе Маре (Драгана Аћимовић) 302
168. Кивот приложника Теодора и Живане
(Драгана Аћимовић) 304
169. Кивот с Христом на престолу и аждајама
(Марко Катић) 306
170. Кивот Драгића Радосављевића (Марко Катић) 306
171. Кивот с представама српских светитеља
(Марко Катић) 307
172. Кивот с представом куполне грађевине
(Марко Катић) 309
173. Панагија из јерусалимског кивота с куполном
грађевином (Ана Врањеш) 310

174. „Крст Светог Саве“ (Софија Мереник) 311
175. Крст игумана Јулијана (Марка Томић) 313
176. Крст сердара Јована Мићића (Ивана Лемкул) . . 315
177. Напрсни крст од рожине (Андријана Голац) . . . 316
178. Напрсни крст цара Александра I
(Јована Дунђеровић) 317
179. Позлаћена филигранска панагија
(Милица Поповић) 318
180. Напрсна иконица с Распећем и
Сабором арханђела (Ивана Лемкул) 319
181. Путир Данила Апостола, команданта
запорошких козака (Кристина Милорадовић) 320
182. Путир кнеза Димитрија Георгијевића
(Кристина Милорадовић) 322
183. Сребрна звездица Јанина (Даница Комненовић) 323
184. Кандило Милисави Томића (Бојана Стевановић) 323
185. Кадioniца кнеза Димитрија Георгијевића
(Бојана Стевановић) 324
186. Миросалка архимандрита Максима
(Ана Радовановић) 325
187. Ложица јеромонаха Саве (Маријана Марковић) 325
188. Хаџијски појас с троделним пафтама
(Данијела Пешко) 326
189. Позлаћени појас грчког порекла
(Емилија Вуковић) 327
190. Појас с карнеолима (Емилија Вуковић) 328
191. Јерусалимски појас с позлаћеним пафтама
(Емилија Вуковић) 329
192. Пар јагодастих наушница (Данијела Пешко) . . . 330
193. Шака са скиптром (Емилија Вуковић) 330
194. Сакос од броката (Драгиња Маскарели) 331
195. Орар архимандрита Данила (Мила Гајић) 334
196. Арсенијев покров за кивот
Стефана Првовенчаног (Драгиња Маскарели) 334
197. Аер (воздух) Теодора Христина
(Драгиња Маскарели) 337
198. Везени дарак у облику грчког крста
(Драгиња Маскарели) 338
199. Везени крст са одежде (Драгиња Маскарели) . . . 339
200. Агнине наруквице од црног сомота
(Драгиња Маскарели) 340
201. Антиминс митрополита Павла Ненадовића
(Александра Кучековић) 341
202. Павле Ненадовић, митрополит Карловачки
(Владимир Симић) 341
203. Антиминс митрополита Јована Георгијевића
(Александра Кучековић) 344
204. Изглед манастира Студенице 1688/1689. године
(Олга Шпехар) 345
205. Бакрорез с представом манастира Студенице
(Александра Кучековић) 347
206. Богородичина црква у Студеници 1740. године
(Александра Кучековић) 347
207. Бакрорезни отисак с представом манастира
Студенице (Александар Радосављевић) 350
208. Повеља влашког војводе Константина
Бранкована (Небојша Шулетић) 354
209. Повеља влашког војводе Стефана Кантакузина
(Небојша Шулетић) 354
210. Заштитно писмо (Salva guardia) принца
Еугена Савојског (Небојша Шулетић) 354
211. Молба архимандрита Константина
Правитељствујушчем синоду у Москви
(Небојша Шулетић) 354
212. Бујурулдија Ибрахим паше о амнестији
студеничких калуђера (Небојша Шулетић) 357
213. Попис дела студеничке покретне имовине
у Сарајеву (Небојша Шулетић) 357
214. Извештај турских власти о изведеним радовима
на обнови Студенице (Небојша Шулетић) 357
215. Потврда о студеничком зајму од
госпође Магдалене (Небојша Шулетић) 359
216. Карађорђева потврда о
студеничким прњаворима (Небојша Шулетић) . . . 359
217. Тапија Правитељствујушег совјета за
купљену кућу студеничког јеромонаха
Мелентија у Београду (Небојша Шулетић) 361
218. Ферман султана Махмуда II о именовану
студеничког игумана Самуила за царског соколара
(Небојша Шулетић) 364
219. Аустријски пасош студеничких монаха
(Небојша Шулетић) 365
220. Синђелија ужичког епископа Никифора
Максимовића о студеничкој парохији
(Небојша Шулетић) 366
221. Холандски конфедерациони дукат
(Марина Одак) 366
222. Златник Марије Терезије (Марина Одак) 367
223. Дукат дужда Алојзија Моћенига IV
(Марина Одак) 368
224. Дукат дужда Паола Ранијерија (Марина Одак) 369
225. Надгробна плоча с представом људске фигуре
(Ивана Лемкул) 370

ПОНОВО ПОД ОКРИЉЕМ СРПСКЕ ДРЖАВЕ (1833–1918)

226. Павловићев препис натписа из куполе
Богородичине цркве (Милош Живковић) 381
227. Апостол Јаков (?) (Милош Живковић) 381
228. Апостол Вартоломеј (?) (Милош Живковић) . . . 383
229. Јеванђелиста (Јован или Матеј)
(Милош Живковић) 383

230. Богородица на престолу с Христом и Арханђелима (Миљана Матић) 387
231. Свети Сава и свети Симеон српски са сценама из живота светог Саве (Миљана Матић). 387
232. Кивот за мошти Стефана Првовенчаног (преподобног Симона) (Миљана Матић) 389
233. Кандило кнегиње Персиде Карађорђевић (Бојана Стевановић) 390
234. Ажурирана кадионица (Маријана Марковић) 391
235. Крст Круне Обреновић (Ивана Лемкул) 392
236. Дискос трговца Јанковића (Маријана Марковић) 393
237. Вотивна рука Петкане Хаџић (Јована Дунђеровић) 393
238. Манастир Студеница, хромолиотографија (Дубравка Прерадовић) 394
239. Црквени сабор у Студеници (Дубравка Прерадовић) 396
240. Недељно јутро у Царској лаври Студеници (Дубравка Прерадовић) 398
241. Валтровићеви цртежи архитектуре и скулптуре Студенице (Олга Шпехар) 399
242. Акварели Драгутина Милутиновића из Студенице (Марка Томић) 401
243. Крстићеве слике из Студенице (Петар Петровић) 403
244. Тителбахове ведуте манастира Студенице (Игор Борозан) 404
245. Симеон Немања као ктитор Студенице (Игор Борозан) 407
246. Фотографије Ђорђа Станојевића (Дубравка Прерадовић) 410
247. Мијеова фотографија Богородичине цркве у Студеници (Дубравка Прерадовић) 413
248. Ердоглијине фотографије Студенице (Дубравка Прерадовић) 414
249. Поглед на северозападни део поткуполног простора Богородичине цркве (Игор Борозан) . . . 417
250. Новчанице с представом манастира Студенице (Марија Марић Јеринић) 417
251. Непознати монах (вероватно игуман Гаврило Миљковић) (Владимир Симић) 423
252. Архимандрит Теодосије Ковачевић (Владимир Симић) 423
- САВРЕМЕНО ДОБА (1918–2019)**
253. Краљева црква у Студеници (Ирина Томић) . . . 433
254. Богородичина црква у Студеници (Ирина Томић) 433
255. Краљева црква у Студеници (Евгенија Блануша) 435
256. Црквени портал (Евгенија Блануша) 436
257. Манастир Студеница (Ирина Томић) 438
258. Јеромонах Платон Балтић (Ирина Томић) 440
259. Манастир Студеница (Ирина Томић) 440
260. Богородичина црква у Студеници (Ирина Томић) 442
261. Радослављева припрата Богородичине цркве у Студеници (Ирина Томић) 443
262. Мотиви са студеничке скулптуре (Ирина Томић) 444
263. Поглед на Богородичину цркву кроз прозор конака (Ирина Томић) 446
264. Свети сасуди Небојше Митрића (Душан Миловановић) 448
265. Стефан Првовенчани, Симеон Немања и свети Сава (Ирина Томић) 448
266. Прототип Студеничке плакете (Душан Миловановић) 453 (Ирина Томић) 453
267. Прототип куполног крста на Храму Светог Саве у Београду (Душан Миловановић) . . . 455
268. Мајстори Студенице (Ирина Томић) 456
269. Ктитори Студенице (Душан Миловановић) 458
270. Кивот за мошти преподобне Анастасије српске (Миљана Матић) 462
- Радови оца Тихона (Миљана Матић) 466
271. Служба архијереја– хексаптих 468
272. Свети Симеон и Васкрсење Христово 468
273. Пресвета Богородица и Господ Исус Христос – Диптих 468
274. Свети јеванђелисти Матеј, Марко, Лука и Јован 469
275. Успење Богородице 471
276. Свети пророк Илија 474
277. Свети Јован претеча 474
278. Студија Лика Анђела 474
279. Филм фреске Студенице – мисао о вечности (Нарциса Даријевић Марковић) 476
- Интерактивне инсталације (Марко Тодоровић) 477
280. Тачке настанка, AR инсталација, Студеница 2018 477
281. Вертикала, VR инсталација, Студеница 2018 . . . 477
282. Пејзажи, AR инсталација, Студеница 2018 477
283. Трпеза, AR инсталација, Студеница 2018 477
284. Студеница, Интерактивна звучна табла, 2019 . . . 477
285. Живопис, Визуелна инсталација/ Immersive Room, 2019 477

АУТОРИ КАТАЛОШКИХ ЈЕДИНИЦА

Драгана Аћимовић

Валентина Бабић

Весна Бикић

Евгенија Блануша

Игор Борозан

Драган Војводић

Бранка Вранешевић

Ана Врањеш

Емилија Вуковић

Анђела Гавриловић

Мила Гајић

Андријана Голац

Нарциса Даријевић Марковић

Јована Дунђеровић

Милош Живковић

Емина Зечевић

Бранка Иванић

Марко Катић

Даница Комненовић

Александра Кучековић

Ивана Лемкул

Марија Марић Јеринић

Маријана Марковић

Миодраг Марковић

Драгиња Маскарели

Миљана Матић

Софија Мереник

Душан Миловановић

Кристина Милорадовић

Марина Одак

Драгана Павловић

Петар Петровић

Данијела Пешко

Милица Поповић

Дубравка Прерадовић

Љиљана И. Пузовић

Весна Радић

Ана Радовановић

Александар Радосављевић

Милан Радужко

Зоран Ракић

Виктор Савић

Владимир Симић

Татјана Стародубцев

Бојана Стевановић

Милутин Тадић

Марко Тодоровић

Ирина Томић

Марка Томић

Миланка Убипарип

Олга Шпехар

Небојша Шулетић

ДИГИТАЛНА СТУДЕНИЦА

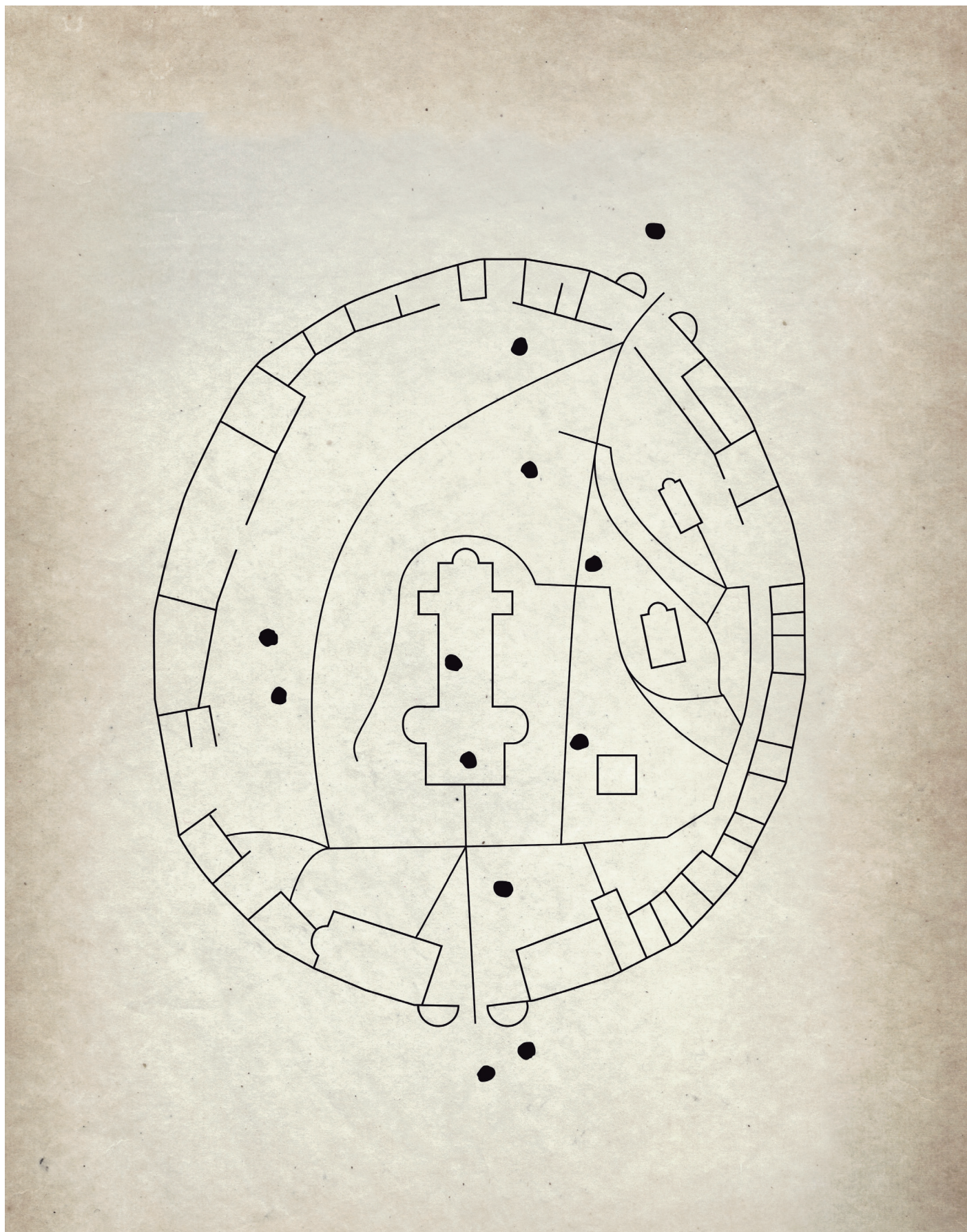
Преузмите и инсталирајте апликацију Холоград за iOS / Android

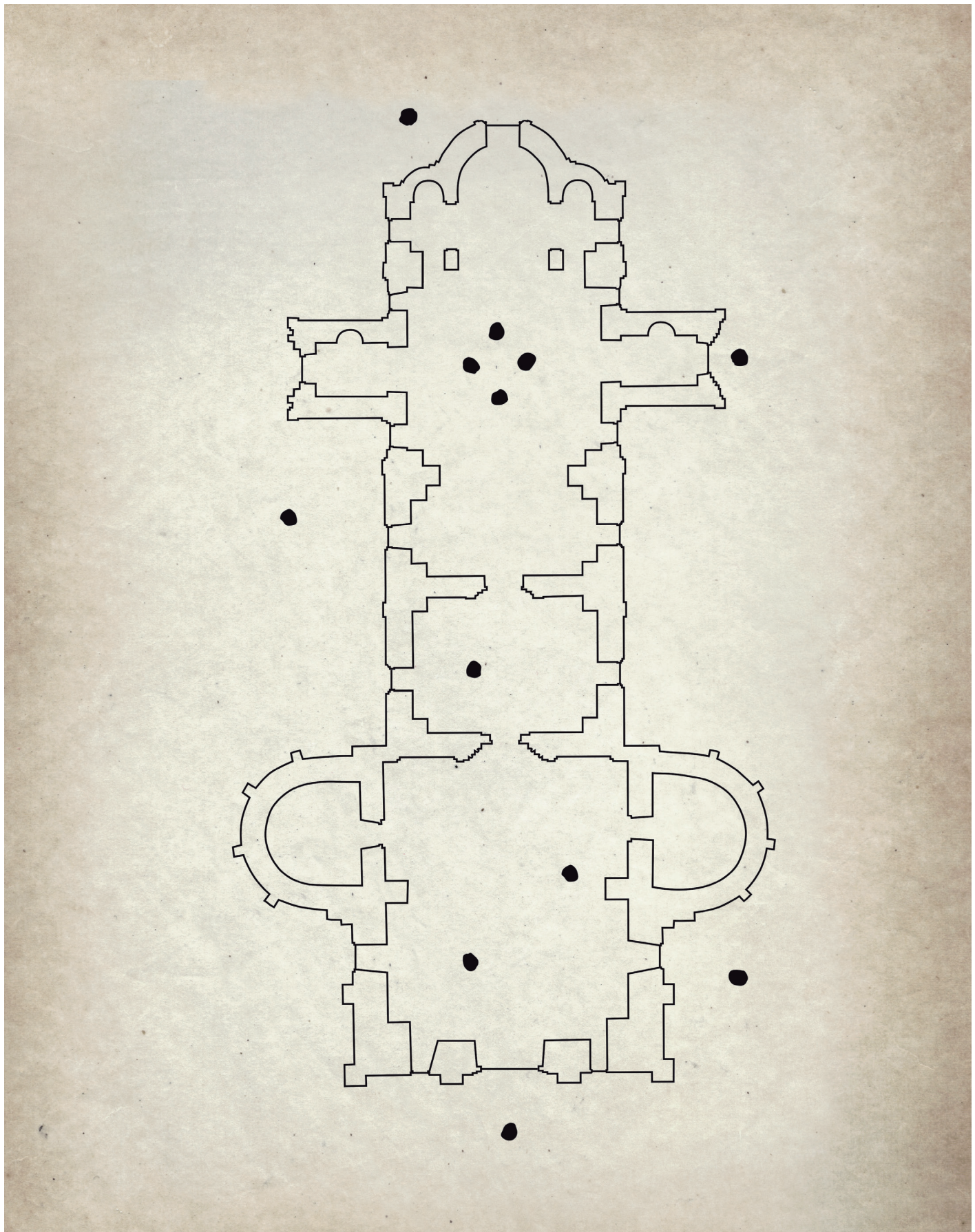
Одаберите секцију Студеница и притисните X

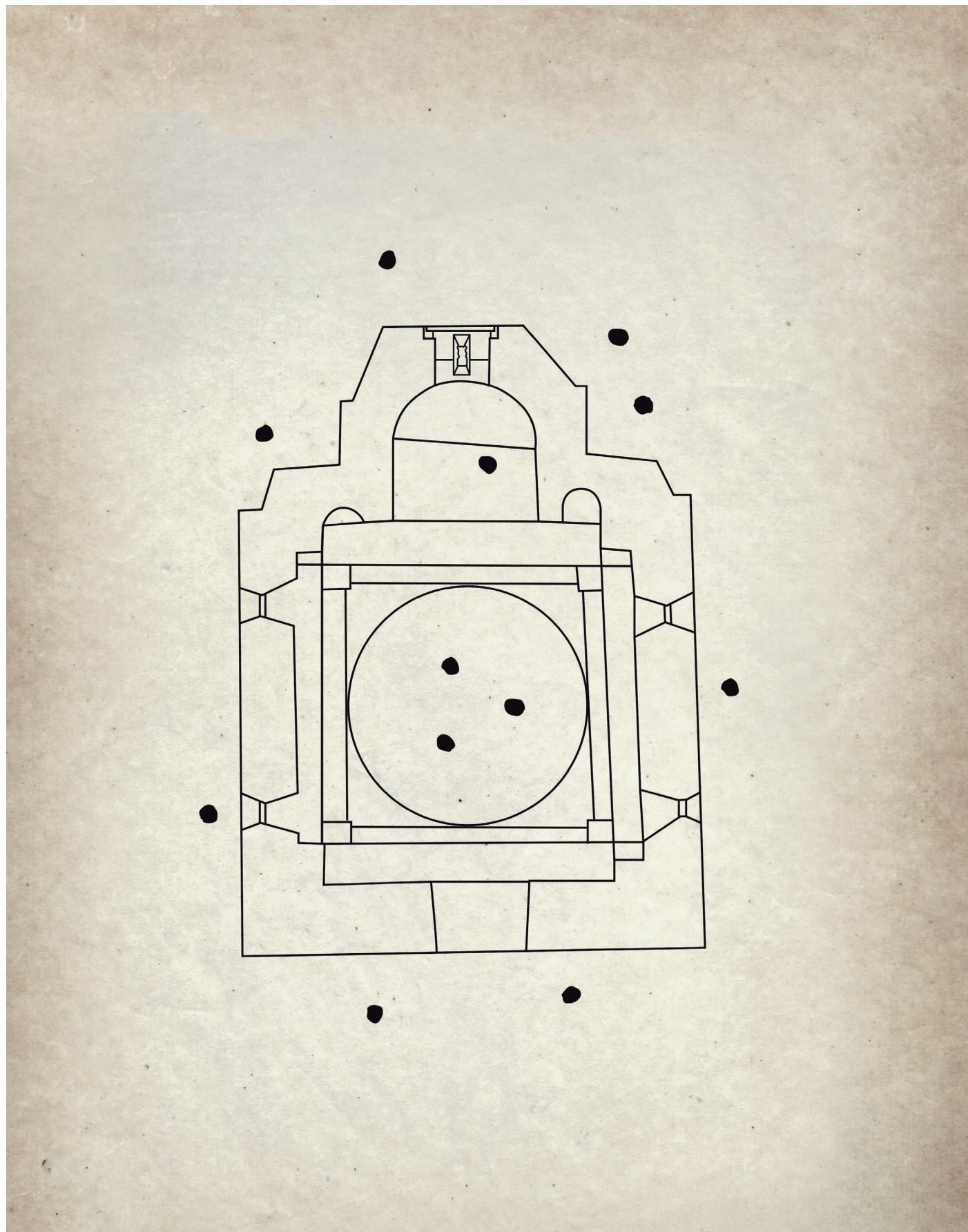
Преузмите садржај и уперите камеру према страницама с маркером ARxVR

Галерија Српске академије наука и уметности
захваљује на помоћи у реализацији
изложбе и припреми каталога:

Манастиру Студеници
Народном музеју у Београду
Музеју примењене уметности, Београд
Етнографском музеју у Београду
Архиву САНУ
Републичком заводу
за заштиту споменика културе, Београд
Историјском музеју Србије
Народној библиотеци Србије
Музеју Српске православне цркве
Библиотеци Српске патријаршије
Народном музеју Краљево
Галерији Матице српске, Нови Сад
Библиотеци Матице српске, Нови Сад
Народном музеју Зрењанин
Епархији милешевској
Епархији жичкој
Епархији ваљевској
Епархији бачкој
Манастиру Хиландару
Библиотеци Руске академије наука, Санкт Петербург
Народној библиотеци „Иван Вазов“, Пловдив
Руској националној библиотеци, Санкт-Петербург
Светој Задушбини манастира Хиландара
Националној библиотеци, Беч
Народној и универзитетској библиотеци, Лубљана
Народном музеју, Праг
Универзитетској библиотеци, Болоња
Националној и свеучилишној књижници, Загреб
Бојани Борић Брешковић
Бојану Поповићу
Наташи Церовић
Татјани Михаиловић
Сузани Новчић
Владимиру Радовановићу
Миљани Матић
Александру Радосављевићу
Владимиру Вукашиновићу
Владану Симићу

Дејану Станојеву
Александру Костићу
Марки Томић
Ани Милојевић
Милошу Живковићу
Данијели Пешко
Срђану Ђурићу
Емилији Вуковић
Марини Одак
Ивани Игњатовић
Мирославу Лазићу
Милице Мирковић
Вањи Вуксан
Андреју Вујновићу
Душану Патијаревићу
Браниславу Цветковићу
Гордани Гаврић
Невени Дебљовић Ристић
Горану Крстићу

СРПСКОЈ АКАДЕМИЈИ НАУКА И УМЕТНОСТИ
ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ И ДОНАЦИЈЕ
У ОСТВАРИВАЊУ ИЗЛОЖБЕ ДАЛИ СУ:

Министарство културе и информисања
Републике Србије
Министарство правде Републике Србије
Секретаријат за културу града Београда
ЈП Србијагаз
Удружење банака Србије
Акционарско друштво за грађевинарство и трговину
Неимар-V
Електро привреда Србије
Банка *Пошћанска шћедионица* А.Д., Београд

МЕДИЈСКИ СПОНЗОР

Радио шћелевизија Србије

Електро привреда Србије

Банка *Пошћанска шћедионица* А.Д., Београд

МЕДИЈСКИ СПОНЗОР

Радио шћелевизија Србије

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

726.71(497.11)(083.824)

75.033.052(497.11)(083.824)

271.222(497.11)-523(083.824)

ДУХОВНО и културно наслеђе манастира Студенице : древност, постојаност, савременост :
Галерија ликовне и музичке уметности САНУ (13. децембар 2019 - 31. март 2020) / аутор изложбе и уредник
публикације Миодраг Марковић ; [илустрације Иван Јовановић ... [и др.]]. - Београд : САНУ, 2019
(Београд : Донат граф). - 506 стр. : илустр. ; 25 cm

Тираж 1.000. - Стр. 13-14: Студеничко духовно и културно наслеђе - синтеза учења и савременост / игуман
манастира Студенице архимандрит Тихон, са братијом. - Стр. 15-16: Уводна реч / Миодраг Марковић.

- Стр. 19-23: Манастир Студеница - скинија српског народа / Војислав Ј. Ђурић.

- Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7025-850-1

1. Марковић, Миодраг, 1962- [уредник] [аутор додатног текста]

а) Манастир Студеница -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 283434252